

ASSOCIACIÓ
CATALANA DE
VEXILOLOGIA

Época 3. Núm 3 · Gener 2022

Vexil·la Catalana

celebrem
40
ANYS

També... Les banderes **Asafo de Ghana** · Llegendes i **banderes** · Independentismes a l'Àfrica, **banderes dels futurs nous estats?** ·
Entrevista a **José Carlos Alegria** · ... i molt més

Editorial

A fons

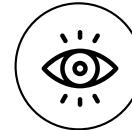
Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

40 anys de fortalesa i il·lusió

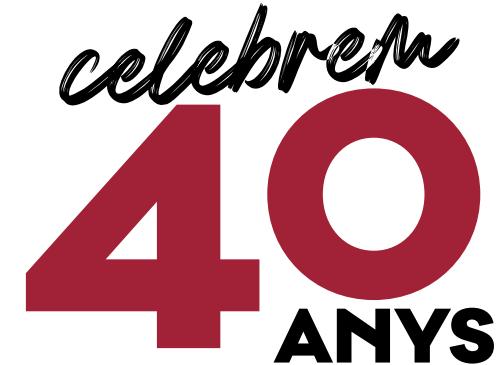
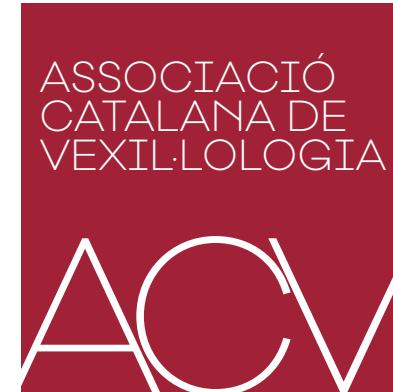

El 26 de setembre de l'any 1981 vam fundar una de les primeres associacions vexil·lològiques membres de la FIAV (des del 1985) representant una nació sense estat.

L'Associació Catalana de Vexillologia [ACV] va començar a caminar fa 40 anys a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat. En aquells moments, el país començava a despertar després de 40 anys de dictadura, que ens havia deixat una Catalunya estabornida, on la cultura i la llengua catalanes havien estat ofegades pel franquisme. Però tots teníem unes ganes immenses de sortir d'aquell forat negre.

Anys abans vam entrar en contacte amb Joan Ainaud de Lasarte –aleshores director de Museu Nacional d'Art de Catalunya i President de l'Institut d'Estudis Catalans–, que era una persona estretament lligada a la Catalunya cultural empresonada pel franquisme. Ell ens va anar dirigint, amb molta discreció, cap a fundar l'Associació Catalana de Vexillologia. Fins aleshores i des de la seva fundació pocs anys abans, els vexillòlegs catalans eren dins la SEV (Sociedad Española de Vexilología).

Així doncs, el **26 de setembre de l'any 1981**, en Joan Ainaud, l'Eduard Mansergas, l'Alexandre Ribó, l'Alicia Arnau, l'Armand de Fluvia, en Josep Porter, l'Adolfo Durán, en Sebastià Herreros i l'Anna M. Galan vam signar els estatuts de l'Associació Catalana de Vexillologia i **vam fundar una de les primeres associacions vexil·lològiques membres de la FIAV (des del 1985) representant una nació sense estat.**

Hem passat moments macos i lletgets, òptims i deficientes, però hem arribat fins aquí amb força i il·lusió. **Hem viatjat per mig món representant Catalunya i hem portat la vexil·logia internacional a Barcelona** amb la organització del 14è Congrés Internacional de Vexillologia [1991], que va comptar amb l'ajut i la collaboració de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, la Caixa, l'Institut d'Estudis Catalans i el Monestir de Montserrat. Entre tots vam organitzar un congrés que, després de 30 anys, els amics de les associacions de tot el món encara ens diuen que recorden.

Avui, seguim treballant amb empenta per **fomentar la difusió de la vexil·logia**, com hem fet recentment amb la creació de la **primera biblioteca pública europea amb un fons vexil·lològic** a Sant Climent de Llobregat, el poble que ens va veure néixer.

Hem fet bon camí. **Gràcies a tots** els que ens heu ajudat a arribar fins aquí, i als demés... ens heu fet més forts! Ja ho va dir en Vicent Partal a la conferència que festejava els nostres primers 40 anys: "Una associació cultural que viu 40 anys, es que és ben forta". I forts, seguirem endavant.

Anna Galan · ACV

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

«Aquí estem i endavant seguirem!»

El 30 de novembre, a les 19 h. es va realitzar un acte commemoratiu del 40è aniversari de l'Associació Catalana de Vexil·lologia a Ca n'Altisent, la flamant nova biblioteca de sant Climent de Llobregat.

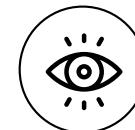
Sant Climent és el municipi que va veure néixer l'ACV i és també, la localitat on es radica -dins Ca n'Altisent- la única biblioteca especialitzada en vexil·lologia de tota Europa, constituïda pel fons personal d'en Sebastià Herreros.

A l'acte van participar-hi el regidor de cultura el 1981 -any de la fundació de l'entitat-, el sr. **Jaume Vendrell**, l'actual batlle, el sr. **Isidre Sierra** i el conegut periodista, fundador i director de Vilaweb, el sr. **Vicent Partal**.

Amb una bona presència de climentons, climentones i membres de l'associació, l'acte es va iniciar amb unes paraules de la presidenta de l'ACV, Anna Galan, per a continuació, donar pas a uns breus parlaments per part del sr. Vendrell i també de l'alcalde. El primer d'ells va rememorar la creació de l'ACV en una època en la qual tot just s'havien creat els primers ajuntaments democràtics, i com l'ajuntament de Sant Climent va facilitar-ne la seva formalització. Per la seva banda, el sr. Sierra va ens parlar de la biblioteca i de la disposició i facilitats proporcionades per l'ajuntament per a poder realitzar un acte com aquest

Jaume Vendrell, Vicent Partal i Isidre Sierra, en l'acte commemoratiu dels 40è aniversari

Sant Climent de Llobregat, el poble que va veure néixer l'ACV va ser el marc perfecte per a l'acte que va commemorar el seu 40è aniversari.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

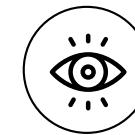
Publicacions

i per aconseguir que la biblioteca vexil·lològica de Ca l'Altisen sigui una realitat.

El parlament d'en **Vicent Partal** fou especialment interessant, i va captivar fàcilment l'audiència amb una barreja de reflexions, idees i vivències a l'entorn de les banderes. Tot i que ell no es reconeix com a vexillòleg, és sens cap mena de dubte, un dels nostres. **Un vexill·lològ de cap a peus.** Perquè com a periodista que ha viatjat per mig món, sempre ha tingut la **curiositat i la sensibilitat** de mirar les banderes d'allà on ha anat; des de la Sud-Àfrica de l'apartheid fins a la Xina dels fets de la plaça de Tiananmen, passant pels Balçans o les repúbliques caucàsiques, com ara Geòrgia. El seu interès no rau únicament en la història que hi ha al darrere de les banderes nacionals -i que vistes en conjunt- com molt bé ens va recordar en Vicent, ens ajuden de manera gràfica a

comprendre la geopolítica [pensen en les banderes paneslaves, o panàrabs]. Durant molts d'aquests viatges, també **ha estat testimoni de les emocions que una bandera pot arribar a desvetllar en la gent.** Aquesta consideració, que sovint acostumem a negligir els banderaires, ens fa reflexionar sobre si la vexillologia, potser massa vegades es concentra en la taxonomia, és a dir en els aspectes descriptius i tècnics que ens ajuden a categoritzar una bandera. I també en els aspectes històrics, és clar. Això fa que tendim a negligir així el factor emocional. I les emocions encara que no siguin quantificables, existeixen. Una xerrada brillant, per a un acte bonic que no és només commemoratiu sinó que és també un **«aquí estem i endavant seguirem!». Enhорабона pels 40 anys i gràcies a tots.**

Jordi Avià-Faure · ACV

El parlament d'en Vicent Partal fou especialment interessant, i va captivar fàcilment l'audiència amb una barreja de reflexions, idees i vivències a l'entorn de les banderes.

Més informació a:

<https://bibliotecavirtual.diba.cat/sant-climent-de-llobregat-biblioteca-ca-l-altisent>

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Les banderes Asafo de Ghana

Les banderes Asafo són banderes narratives, il·lustrades si voleu, fet que les fa diferents i úniques.

Editorial

A fons

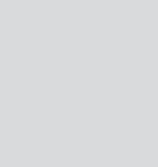
Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Anem a pams. **El poble Fante, a vegades pronunciat Fanti, forma part de la cultura Akan, que alhora s'estén per Ghana, Togo i Costa d'Ivori: cultura que disposa del seu propi idioma, la llengua Akan, que també s'anomena Twi/Fante.** Aquest poble viu a les zones centrals i costaneres de Ghana, i en aquest espai geogràfic existí un intens comerç amb els europeus, concretament suecs, danesos, britànics, holandesos, prussians i portuguesos. Pensem que a la ciutat costera d'Elmina, ja al 1492, aquests darrers van construir el castell de Sant Jordi i fou aquest el primer assentament a

Dins el divers i apassionant món de la vexillologia sempre podem trobar sorpreses, i quan remenem per aquí i per allà, el més probable és que acabem descobrint **banderes realment insòlites. I sovint sota d'aquests draps sol haver-hi una història fascinant. És el cas de les anomenades banderes Asafo**, produïdes pel poble Fante de Ghana, des d'almenys inicis del segle XVIII.

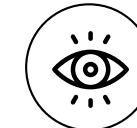
Aquest corpus de banderes -n'hi ha moltes diferents entre elles però que corresponen a una tipologia molt específica- es singularitzen tant per la història però sobretot per la plàstica i l'estructura narrativa. Perquè, de fet, **es tracta d'una tipologia de banderes narratives, il·lustrades si voleu, i en certa manera properes a la heràldica, característica que les fa diferents i úniques.** Ara bé, com veurem, aquestes banderes estan empeltades de la tradició europea i més concretament de la de l'antic colonitzador del país, el Regne Unit.

La tecnologia del colonitzador s'incorpora al repertori temàtic. Possiblement significa el poder i la mobilitat de la Companyia n. 1. Data i autor desconeguts.

Bandera il·lustrada amb el proverb: «Si saps caçar, no vas darrer del porc espí». El porc espí contra el lleopard. El porc espí és vist com a més poderós que el lleopard. Mitjans del s. XX. Autor desconegut.

Les companyies Asafo, es van organitzar com a grups militars que lluitaven contra pobles rivals sí, però també protegien interessos comercials en un àrea rica en or -d'aquí l'antic nom de Costa de l'Or- i des del segle XVIII, en esclaus.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

l'Àfrica occidental. També s'ha de dir, que bona part d'aquest comerç consistia en fer d'intermediaris entre els pobles de l'interior, com ara els Aixanti i els esclavistes europeus.

El mot Asafo prové de les paraules akan «sa» que significa guerra i de «fo» que vol dir, gent. Pròpiament doncs, «gent de la guerra». Així, les companyies Asafo, es van organitzar com a grups militars que lluitaven contra pobles rivals sí, però també protegien interessos comercials en un àrea rica en or -d'aquí l'antic nom de Costa de l'Or- i des del segle XVIII, en esclaus. Amb el temps, aquests grups van anar adoptant elements de la parafernàlia europea que van assimilar i modificar d'acord amb la seva cultura. També és per influència europea, concretament per obra dels neerlandesos que aquestes companyies es numeraven, una mica a l'estil dels regiments occidentals, i aquesta forma d'ordenació també es reflexa en llurs distintius, llurs banderes «regimentals», que acostumen a estar numerades. Almenys apareixen set companyies mencionades pels neerlandesos el 1724, l'importància de les quals anava en ordre invers. Així la companyia 7 era la del fundador d'Elmina, Kwa Amankwaa o la del seus descendents. I com aquestes n'hi havien moltes en cada ciutat o poblet.

Un tret que explica la profussió i importància d'aquestes banderes Asafo és la intensa rivalitat existent entre aquests grups, rivalitat que sovint degenerava en guerres internes. **Calia doncs draps vistosos, distintius i... provocatius.**

Un cap de la companyia n. 3 envia un avís a un membre d'una companyia rival relativ a un perill imminent si creua cap on és ell. c. 1950 - 60s. Autor desconegut.

Bandera dedicada al president Nkrumah. Mitjans del s. XX. Autor desconegut.

El significat d'aquesta bandera és: podem fer l'impossible [dur un cistell amb aigua sobre un coixí fet de cactus]. Mitjans del s. XX. Autor desconegut.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Ara bé el que ens interessa és el procés d'apropiació sincrètica dels elements vexil·lològics europeus fins la creació d'un contingent d'elements gràfics sorprenent, autòcton i altament suggestiu. D'una plasticitat inqüestionable. **Partint de la Red English, la bandera identificadora de la marina anglesa, escocesa i finament de la Royal Navy, es creen les banderes Asafo.** És a dir, al rectangle superior esquerra es disposa la Union Jack, la bandera del colonitzador des del 1874, i la resta de l'espai queda lliure per a omplir-lo amb tota mena de figures i escenes. Si al lloc de la bandera britànica apareix la bandera de Ghana, vol dir que aquesta bandera fou feta després de la independència, és a dir, partir del 1957.

Fent un cop d'ull al repertori iconogràfic usat trobem de tot: peixos, soldats, micos, lleons, arbres, trens i altres vehicles, vaixells, i tota mena de tecnologia, animals mitològics, edificis, espases, i també llegendes, textos escrits. Tot això amb un repertori cromàtic envejable considerant les restriccions de color pel que fa a les banderes occidentals. Per poc que ens endinsem en aquest món ens adonem ràpidament que es tracta d'una matèria que sobrepassa en molt l'abast d'un article com aquest.

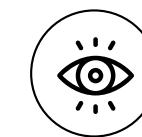
Bandera de la 1a. companyia. Data i autors, desconeguts .

Bandera de la 2a. companyia feta per Akwa Osei, el 1900.

Bandera de la 3a. companyia. Mijans del segle XX. Autor desconegut. Aquesta bandera, anomenada «Osua otow ma ne nsa bo so» significa: «La mona salta fins on arriben les potes posteriors» .

Un tret que explica la profussió i importància d'aquestes banderes Asafo és la intensa rivalitat existent entre aquests grups, rivalitat que sovint degenerava en guerres internes. Calia doncs draps vistosos, distintius i... provocatius.

Editorial

A fons

Novetats

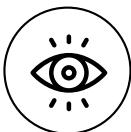
Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Només per a contextualitzar, cal dir que cada grup Asafo té el seu propi santuari anomenat posuban, que ja de per sí mereix un estudi pel que fa a l'arquitectura -sovint fantàstica: pot tenir, per exemple la forma d'un vaixell-, i a la varietat d'escultures de ciment pintades no menys sorprenents que guarneixen aquests singulars edificis.

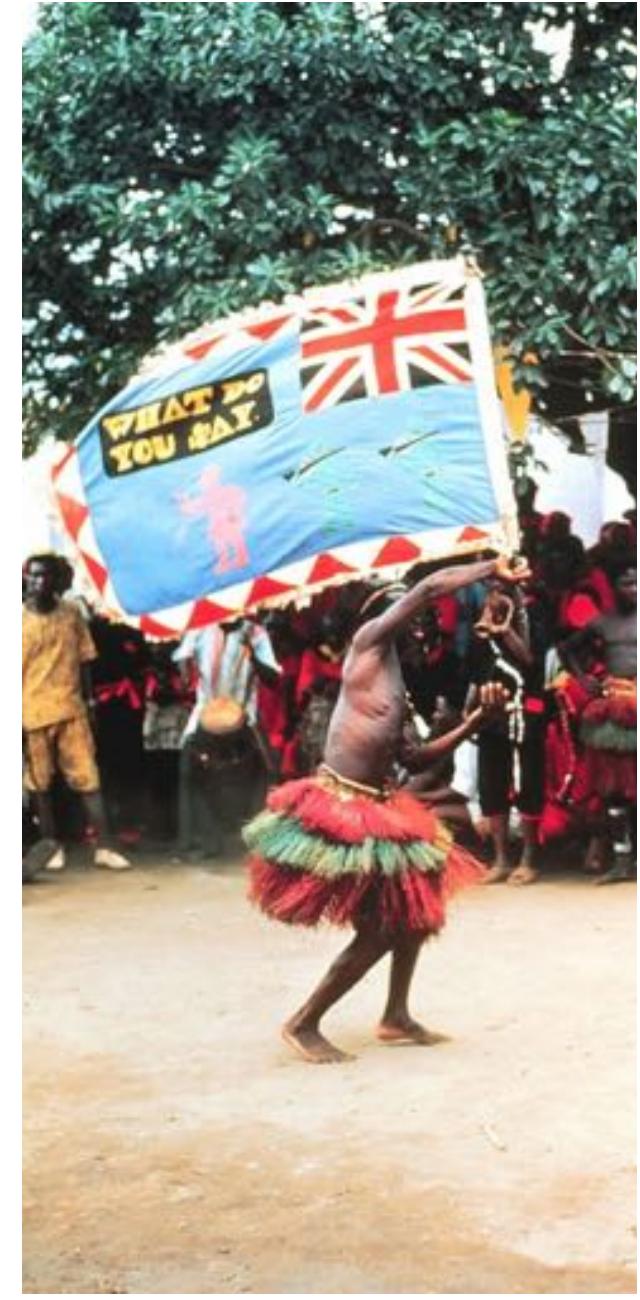
És en aquest posubans on es desen les banderes que seran utilitzades en processos o en altres actes. Cal remarcar que potser actualment, la figura més prestigiosa d'una companyia Asafo, a banda del cap, és l'abanderat [Frankakitanyi] que acostuma obrir les desfilades, escortat per individus amb fusells, voleant la bandera en una dansa en la qual la bandera és l'extensió del cos i la coreografia de la qual fa allusió als combats al camp de batalla. I és que l'honor d'una bandera Asafo és el més important de preservar: de la destrucció, de l'insult o de ser presa -especialment en un combat- per l'enemic.

L'honor d'una bandera Asafo és el més important de preservar: de la destrucció, de l'insult o de ser presa per l'enemic.

Posuban de la companyia n. 4 Wombir. Elmina, Ghana.

Un Frankakitanyi, el portador de la bandera d'una Companyia Asafo durant una dansa.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Però per entendre aquest fenòmen seria convenient considerar més àmpliament la cultura del sud de Ghana. Una cultura amb característiques pròpies que es defineix en una societat fragmentada en múltiples agrupacions, cadascuna de les quals rivalitza en poder i que en el passat es constituïa en una mena d'estat paral·lel al dels reis locals o dels primers colonitzadors. D'aquesta cultura tan específica, fraccionada i combativa, sumada a una cultura visual exuberant i molt remarcable, neixen aquestes banderes. Per entendre encara millor el conjunt caldria referir-nos als cartells de cinema, pòsters pintats a mà en un país on l'absència de rotatives o simples màquines d'impressió offset va fer floreixer, entre els anys 80 i 90 del segle passat, un artesanat que publicitava les pel·lícules per als videoclubs mòbils que viatjaven de llogarret en llogarret plens de cintes i generadors d'electricitat. Pintats sobre sacs de farina, aquest cartells constitueixen una mostra sorprenent -i molt inquietant- de gràfica popular. També caldria esmentar els no menys sorprenents, però més divertits, taüts -de les formes més variades imaginables: un mòbil nokia, una ampolla de coca-cola, un peix, etc.- on són depositats els morts. Aquest és també el marc plàstic propi i poderosament expressiu al qual pertanyen les banderes Asafo. Cal puntualitzar que, a partir de la colonització el paper guerrer de les unitat Asafo va decaure i amb la

independència, aquest grups funcionen com a grups d'ajuda mútua o d'interessos, encara que conservant l'actitud desafiant i rivalitzadora envers les altres companyies.

Actualment doncs, les banderes no es fan servir en batalles sinó en actes commemoratius, festes, o quan es tria un nou cap Asafo. I de draps se'n continuen fent, ja que quan es tria un nou cap se'n encarrega un de nou que s'afegeix als existents. Ara bé, la pacificació de les companyies va fer minvar molt l'artesanat destinat a crear aquestes banderes, que en un inici eren pintades sobre tela de ràfia, i ara són cosides a l'estil del patchwork. A partir de la dècada del 1990, però van passar a ser «coleccióables» arreu del món i aquest fet ha revifat una tradició i un artesanat que s'esllanguia.

La mida d'aquests draps acostuma a ser d'1 x 1'5 metres, sempre amb serrells, però també n'hi han de molt més grans que s'usen en actes o simplement com a decoració.

Estan fetes de cotó i amb peces cosides, a vegades amb brodats, i per aquest procediment de confecció usant retalls, presenten un gran cromatisme i a cada costat mostra els mateixos elements. Les banderes genuïnes són encarregades individualment, una a una a un fabricant de banderes professional, que sempre són homes, i per part dels oficials d'una societat Asafo. I per genuïnes entenem les que han estat encarregades i usades per una companyia, i no pas les que es fabriquen i s'exposen al sol per a fer-les envellir prematurament i que acaben sent distribuïdes i venudes

El vaixell de vapor amb dos pals que és capaç de superar les tempestes mentre travessa grans oceans, és una metàfora de la preparació de la companyia número 1 davant de les amenaces.

A sota: El significat podria ser la mobilitat i el poder de la tecnologia introduïda pels colonitzador avantatja la Compania 2 sobre els rivals. Data i autor desconeguts.

Editorial

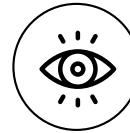
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

als turistes o al mercat internacional, essent com són ja actualment, peces de col·lecció. Aquestes banderes falses no són de qualitat pitjor que les històriques, ja que han estat fetes amb els mateixos procediments. En aquest cas, la falsificació rau en l'enveliment accelerat de la peça i en la pretensió de fer-les passar per més antigues del que realment són.

Pel que fa a la gràfica, cal remarcar que **tots els dissenys han estat pensats i ben pensats. Hi ha una elaboració depurada destinada sempre a comunicar un esdeveniment històric concret o per expressar una dita** com ara, aquesta d'una bandera del 1970 que actualment és al Museu Tèxtil de Washington i que conté aquest text: «Podem dur aigua en una cistella usant un cactus com a coixí per al cap», que ve a dir: nosaltres podem fer l'impossible. O una altra bandera que commemora la victòria d'una companyia Abandze contra les companyies Bentsir i Nkum en diversos conflictes. En aquesta cas, l'Asafoakyres [la cap d'una companyia Asafo femenina] va encarregar una bandera que van anomenar «La mona salta fins on arriben les potes posteriors» en la qual s'hi veu un mico entre dos arbres anant cap per avall. El significat d'aquesta composició i del nom de la bandera és: els Nkum [els rivals] haurien d'haver calculat millor la força dels Abandze abans d'atacar. Veiem doncs que cada representació o cada text en una bandera Asafo té un contingut històric o fins i tot mitològic i que per

Cada representació o cada text en una bandera Asafo té un contingut històric o fins i tot mitològic i que per tant, caldria rastrejar quin és el significat concret, car tan sols és comprensible per als que participen d'aquesta cultura. Les banderes Asafo són úniques i no s'acostumen a reproduir, sinó que es van afegint al corpus de banderes de cada companyia.

tant, caldria rastrejar quin és el significat concret, car tan sols és comprensible per als que participen d'aquesta cultura. Les banderes Asafo són úniques i no s'acostumen a reproduir, sinó que es van afegint al corpus de banderes de cada companyia. Tan sols se'n fa una rèplica quan s'ha fet malbé. En aquest sentit la unicitat de cada bandera va en direcció contraria a la tradició vexil·lològica occidental on cada bandera, alliberada de discursos il·lustratius, remet a conceptes abstractes, s'allunya del formalisme heràldic i es dissenya per a ser reproduïda un nombre illimitat de cops i sobre molts diferents suports i mides. Un motiu doncs, interessant, almeny dels de la perspectiva occidental ja que ens aporta frescor.

El repertori i varietat de banderes és important, i ha estat catalogat pels especialistes provinents del món de l'antropologia o de l'estudi de les arts populars, més que no pas, diria, del món

vexil·lològic. En aquest treball podem posar uns quants exemples i ens farem una idea prou exacte de quina mena de material es tracta. Pel que fa a les característiques plàstiques, em sembla molt interessant la depuració de formes, l'excel·lència del disseny: sintètic, poderós, expressiu i bell. I també la composició dels elements, és a dir la distribució més o menys encertada en l'espai i la relació de mides entre ells, així com la composició de colors, que acostuma a ser encara més difícil de resoldre de manera satisfactòria perquè depenen del colors usats, la compensació entre ells no respon a una simple qüestió de proporció. És a dir: no és quantificable ni reduïble a una fórmula de proporcionalitat preestablerta ja que el to, l'intensitat i la gamma de cada color actua de manera que complica la composició cromàtica. Parlem d'un problema pictòric, exactament igual al que s'encararia un pintor de la nostra tradició occidental, i que, com en el cas del disseny tipogràfic, quan

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

s'han fet correctament els ajustaments geomètrics per a fer un conjunt de lletres, cal fer una darrera correcció que és òptica, feta a ull, doncs, i impossible de reduir a una fórmula. I és aquí on rau la màgia, la poesia, en allò que no és quantificable. En aquest aspecte, les banderes Asafo, com passa sovint en l'art popular, quan és genuí, excelleixen. En una època de regressió plàstica com la que estem vivint [il·lustració realista, amanerament artístic, l'esgotament de noves idees, l'entronització de certs grafiters, la desvirtuació dels tatuatges convertits ara en un exhibició narcisista], la força de les coses autèntiques, fresques, poderoses i sense amaneraments decadents, és un autèntic balsam. Per últim m'agradaria fer un associació entre el banderisme Asafo i l'obra d'un dels grans artistes «outsiders» nord-americans. Bill Traylor fou un ex-esclau nascut el 1853 a Alabama i mort el 1949, que es va posar a pintar per primer cop als 85 anys, i tot i així va ser capaç de crear una obra dotada d'una força insòlita, alimentada per una capacitat intuïtiva extraordinària -era analfabet i no havia anat mai a escola- que d'alguna manera ens mostra la mateixa energia que trobem en les banderes Asafo. Reitero que en un món regressiu i perdut -almenys pel que fa a la plàstica i l'art visual- una troballa com la que ens ofereix la cultura Asafo és un regal i un antídòt.

Jordi Avià-Faure · ACV

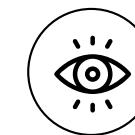

Bill Traylor. Dona amb faldilla marró i guants blaus.

Bill Traylor. Casa blava i groga amb figures i un gos. Juliol 1939

Bill Traylor. Home duent un gos. c. 1939-1942

Bill Traylor fou un ex-esclau nascut el 1853 a Alabama i mort el 1949, que es va posar a pintar per primer cop als 85 anys, i tot i així va ser capaç de crear una obra dotada d'una força insòlita, alimentada per una capacitat intuïtiva extraordinària que d'alguna manera ens mostra la mateixa energia que trobem en les banderes Asafo.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Llegendes i banderes

Les banderes poden tenir molts orígens. Algunes han estat creades per disenyadors o persones concretes, altres tenen una relació amb l'heràldica, altres son fruit d'un concurs on es presenten diferents opcions, algunes tenen relació amb el partit polític que hi ha al poder però algunes altres tenen un origen llegendarí. Aquí descriurem algunes d'elles i també algunes altres que tenen alguna llegenda lligada a la seva història o a algún element que la conforma.

By Claudi Lorenzale i Sugrañes - Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, 19 de setembre de 2012, 17:57:21, Domini públic, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=21461716>

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Les llegendes, com sabem, tenen una base històrica. Algunes es poden considerar gairebé imaginàries i altres tenen moltes probabilitats de ser bastant reals. En tot cas tenir una llegendà lligada a una bandera, li dóna una força i un poder addicional.

CATALUNYA

Comencem per la **bandera catalana**, amb la llegendà prou coneguda per la major part dels catalans del comte Guifré el Pilós. Aquest comte de Barcelona va viure entre els anys 840 i 897 però la llegendà no va aparèixer fins una obra del valencià Pere Antoni Beuter l'any 1551. En aquesta obra s'explica que el comte va anar a ajudar al rei franc en una guerra contra els normands. No queda clar qui era aquest rei, però per cronologia podria ser Lluís II (877-879) o Lluís III (879-882). El comte va caure ferit a la batalla i li va demanar al rei que li donés un escut d'armes. El rei va posar la seva mà a la ferida del comte i amb els quatre dits ensangonats va passar-los per sobre l'escut daurat, creant així les conegudes quatre barres. Aquest fet bàsic ha estat després ampliat i versionat per diferents historiadors, parlant de Carles el Calb en lloc de Lluís, del cavaller Otger Cataló en lloc del comte Guifré, etc. La llegendà té algunes incoherències i per tant poques probabilitats de que realment vagi succeir així, però no deixa de ser una llegendà maca i encaixa amb el fet que les quatre barres eren el distintiu dels comtes de Barcelona almenys des de 1385 quan el rei Pere III el Cerimoniós ordena posar escuts barrats als

sepulcres del comte Ramon Berenguer II i de la reina Ermessenda.

ÀUSTRIA

La bandera d'Àustria és una de les més antigues d'Europa i del món (tot i que no ha tingut un ús continu des del seu origen). Segons la llegendà el Duc de Babenberg Leopold V va lluitar en les croades en una batalla per reconquerir la ciutat d'Acre a l'any 1191. La túnica blanca del duc es va tacar de sang excepte la part coberta pel cinturó i quan se'l va treure va decidir fer servir aquell signe com estandard.

De totes formes no es va fixar el diseny fins al segle XIII pel duc Federic d'Àustria per definir la seva independència del Sacre Imperi Romano Germànic, i també va crear un nou escut l'any 1230. Els colors blanc i vermell eren els colors de la casa de Babenberg ja en aquell moment.

DINAMARCA

La bandera danesa (Dannebrog) és, junt amb la catalana i l'austriaca, de les més antigues del món. El seu origen té una llegendà que explica que el rei Valdemar II (1170-1241) va lluitar la batalla de Lyndanisse (Estònia) el 15 de juny de 1219. La vigília de la batalla va caure del cel la bandera vermella amb la creu blanca que fins al dia d'avui representa a Dinamarca. Això va esperonar als danesos que van guanyar la batalla del dia següent. Aquesta llegendà es va escriure per primer cop al segle XVI i apareix a varis llocs i (com altres llegendes) també amb variacions ja que una versió la

situà en una batalla del 1208 a Felin. El cert és que el mateix diseny era emprat pels croats i era un simbol de guerra del Sacre Imperi Romano Germànic, i això ha creat certa controvèrsia, tot que Dinamarca no formava part d'aquest imperi i per tant no se sap si hi ha una relació directa o no. També cal dir que els cavallers de la Ordre de Malta (amb una bandera similar, però amb la creu centrada) sembla ser que van participar en la referida batalla i per tant poden haver tingut una influència en l'adopció del Dannebrog. El primer registre en que apareix la bandera com a tal és un armorial de Gelre de mitjans segle XIV.

SUÈCIA

De forma similar a la bandera danesa, també s'explica que un rei suec, Erik IX el 1157 va anar a lluitar contra els finlandesos. De camí a la batalla el rei va veure que al cel blau hi brillava el sol i hi apareixia la creu. En una altra versió de la llegenda això va passar el segle XIV, que és el moment en que es va crear l'escut d'armes del país (tres corones grogues sobre fons blau). El primer ús de la bandera documentat és del segle XVI i per tant molt posterior a la data de la llegenda d'origen.

ESCÒCIA

També és una de les banderes més antigues que es coneixen. L'origen fa referència a la batalla d'Athelstaneford l'any 832 entre els Pictes i Scots contra els Angles de Northumbria. Els primers estaven envoltats dels angles i el rei Angus va resar aquella nit i se li va apareixer Sant Andreu que li va prometre la victòria a la batalla del dia seguent, com així va ser. I es va veure que els nuvols formaven una aspa blanca [la creu on el Sant va ser martiritzat] en el cel blau. El rei dels Angles, Athelsan, va ser decapitat [segons unes versions] o crucificat en l'aspia segons altres.

Aquesta llegenda, com moltes altres, també té diferents versions i una d'elles fa referència al rei Angus dels pictes en una batalla contra els vikings (o danesos). I també, com altres llegendes, té les seves incongruències, ja que sembla ser que el rei Angus i el rei Athelsan no van ser contemporanis. El document més antic on apareix és de 1165.

ESTATS UNITS D'AMÈRICA

La bandera dels Estats Units d'Amèrica no té un origen estrictament llegendari, però si que hi ha llegendes lligades a ella. Una d'elles explica que Elisabeth Griscom (Betsy Rose) va rebre la visita de George Washington al 1776 demanant-li que l'ajudés a definir la bandera del nou país. Ell ja portava un esbós del diseny que havia pensat, però Betsy Rose el va afinar, per exemple fent els estels de cinc puntes i no de sis com el general tenia pensat inicialment i també disposant els estels en cercle. Es diu que va ella qui va cosir la primera bandera de les barres i estrelles. La existència de Betsy Rose és un fet provat i històric, però la visita del general no va ser descrita fins gairebé cent anys després, el 1870, pel seu net i sense cap prova. De fet la història té algunes incongruències però també algunes verosímilituds i per tant queda en la categoria de llegenda.

MÈXIC

L'escut de la bandera de Mèxic també té una llegenda associada, que ens porta als temps dels "mexicas" o "aztecs", el poble prehispànic que habitava la zona. El deu mexica Huitzilopochtli va encarregar a dos dels seus súbdits Cuauhtóatl i Axolohua que trobessin un nou lloc per establir als mexicas. Quan van passar per Temazcatitlán es van trobar amb el sacerdot Cuauhtlaquezqui, considerat la reencarnació del deu Huitzilopochtli. Aquest els va dir que el lloc adient seria on trobessin una àguila que baixaria del cel amb una serp al bec i es posaria sobre un nopal. Això va passar quan estaven a Tenochtitlan ("la roca del cactus") i allà es van quedar i actualment és la ciutat de Mèxic.

Alguns estudis diuen que aquesta llegenda va aparèixer més endavant, durant el regnat de Itzcoátl (entre 1427 i 1440) per demostrar a la població la intervenció divina en el fet d'estar establerts al lloc on estaven. També es van destruir qualsevol document o indicí que indiqués una versió diferent.

L'escut té aquests elements (àguila, serp, nopal) i se li donen certs significats segons els autors ([l'àguila menjant-se la serp seria la lluita entre el bé i el mal, el fruit del nopal seria el cor humà ofert als deus, ...])

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

GAL·LES

El bonic drac de la bandera galesa es creu que es va originar quan el rei celta Vortigen buscava un lloc on fer un castell. El va trobar a prop de Dinas Emrys. Un jove, que es creu podria ser el mag Merlí, li va dir que sota aquell lloc hi havia un llac on hi vivien dos dracs. Quan van començar a excavar per fer el Castell, es van trobar efectivament dos dracs, un de vermell i un de blanc, que lluitaven. Va ser el vermell qui va guanyar i és el que trobem avui a la "Y Ddraig Goch".

Tot i que podem tirar enrera fins a trobar dracs en els simbols de les cohortes romanes, i que sembla que es va extreure pel que avui anomenem Anglaterra i Gal·les durant l'Edat Mitjana, l'existència de la bandera tal i com la coneixem avui és bastant moderna. Els colors blanc i verd són els de la dinastia Tudor, d'origen gal·ès que va regnar Anglaterra durant molts anys.

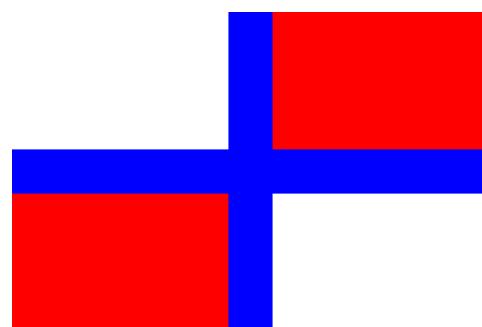
INDONESIA

Tot i que els colors blanc i vermell de la bandera indonèsia semblen originar-se al segle XIII amb el príncep Jayakatong, de la dinastia Majapahit, una llegenda lliga la seva aparició al temps de la independència del país respecte als neerlandesos. Sembla ser que la població estripava la bandera dels Països Baixos treient-ne la part blava (que representaria la sang blava aristocràtica) i quedant-se amb la part blanca (la pureza i el color del sucre) i al vermella (la sang vessada per la independència)

RUSSIA

De l'origen de la bandera russa s'explica que el tsar Pere I El Gran va visitar Amsterdam el 1697 i li va agradar el diseny de la bandera neerlandesa. De tornada a Rússia va adoptar la bandera amb l'ordre dels colors modificats per fer-la més pròpia però al mateix temps indicant la seva admiració pel món occidental. El color blanc (que era el del tsar) va passar a la posició superior, el blau (la noblesa) al mig i el vermell (el poble) a baix. Una altra explicació dels colors es basa en l'escut del Ducat de Moscou, que representa un Sant Jordi amb armadura blanca i una capa blava sobre un fons vermell.

Sembla ser, però, que banderes amb els colors blau, blanc i vermell ja eren usades a Rússia des d'uns anys abans (1667), sobretot en forma quarterada amb la creu blava i els quarters blancs i vermells contraposats. Seria arrel de la visita del Tsar a Amsterdam que va prendre la forma de tribanda

MÒNACO

La bandera de Mònaco no té un origen llegendari però si que el té el seu escut soportat per dos monjos. Això és una referència a la conquesta de Mònaco el 1297 quan suposadament els soldats de Francesco Grimaldi "El Malicios" van atacar la fortalesa genovesa situada sobre una roca vestits de monjos amb les espases amagades sota l'hàbit. Tot i que aquest fet té bastantes probabilitats de ser real, entra dins el camp de la llegenda.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

PERÚ

Es diu que l'origen de la bandera de Perú és de quan el general José de San Martín en la Guerra de la independència contra Espanya [1820] va veure uns flamencs volant sobre un pantanal. D'aquí els colors blanc i vermell. També s'especula que els colors podrien ser relacionats amb l'estandard de Castella ja que el general estava a favor de crear una monarquia a Perú. Una altra versió els relaciona amb la bandera amb la creu de Borgonya que era la usada per Espanya en els temps del Virregnat. De totes formes la primera bandera del Perú independent no era com l'actual sino que els colors blanc i vermell estaven disposats en aspa i hi havia l'escut al centre ([l'aspà també podríà fer referència a la creu mencionada])

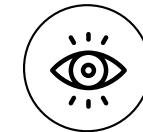
Aquesta bandera es va considerar que era massa difícil de fer i es va canviar aviat per una amb franges horitzontals blanques i un sol [que ens recorda al de la bandera argentina]. Va ser Bernardo de Tagle qui va instaurar aquest canvi, que també va durar pocs mesos, ja que era massa semblant a la bandera espanyola i creava confusió en les batalles que s'estaven lluirant.

Per tant les franges es van disposar en vertical, quedant ja un disent molt semblant a la bandera actual

Més endavant es va canviar el sol per l'escut nacional i finalment es va simplificar treient-lo.

TURQUIA

La bandera de Turquia no té origen llegendarí però va ser la primera que va incorporar la mitja lluna, representant l'islam. Aquesta mitja lluna sí que té una llegenda ja que es creu que s'origina en un somni d'Osman, el fundador de l'imperi Otomà a principis del segle XIV, on va veure mitja lluna que s'estenia d'un extrem a l'altre de la terra. Això ho va considerar un signe de bon auguri i la va conveir en símbol de la seva dinastia. En aquell moment dominava un petit principat a Àsia Menor però els seus descendents van extender els dominis fins crear un gran imperi. Quan els otomans van conquerir Constantinopla [Istanbul] el 1453 van establir com a símbol la lluna amb un estel. Amb el temps aquest símbol es va associar a l'islam, i apareix a moltes banderes de països musulmans (i en objectes, i a dalt de les mesquites,...) tot i que, estrictament parlant no és un símbol religiós.

La bandera de Turquia no té origen llegendarí però va ser la primera que va incorporar la mitja lluna, representant l'islam.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

KIRGUISTAN

En aquest cas no es tracta d'una llegenda de creació de la bandera però sí que hi ha una llegenda que explica que el líder Manas va unificar 40 tribus i això va donar lloc a l'origen de la nació Kirguis. Aquestes 40 tribus es veuen representades en els 40 raigs del sol de la bandera nacional. El "Poema de Manas" narra la vida de l'heroí Manas i els seus descendents. No se sap la data d'origen del poema ja que va ser de transmissió oral durant segles, però es creu que els fets que relata van succeir el segle IX, tot i que la primera versió escrita apareix cap al segle XVI. Els fets que relata coincideixen amb fets històrics de l'època [les relacions turbulentes entre kirguizos i les tribus türquiques i xineses del seu entorn] però hi ha historiadors que en discuteixen la base real.

CÒRSEGA

La bandera de cap de moro també té un origen llegendari segons el qual representa el cap d'un sarracè o d'un corsari derrotat en la batalla. En una versió aquest cabdill havia raptat a una donzella corsa i va ser alliberada. També hi ha qui relaciona aquesta bandera amb la bandera d'Aragó, que al 1281 tenia quatre caps de moros [com la de Sardenya] buscant-li l'origen quan Còrsega va pertànyer [breument] a la Corona d'Aragó. Còrsega ha tingut diverses variacions en la seva bandera fins a l'oficialització de l'actual on destaca el fet que la bena que abans tapava els ulls de la figura ara està al front.

SARDENYA

La bandera dels quatre caps de moro té origen aragonès sens dubte. Es remunta a la batalla d'Alcoraz [1096], quan el rei Pere I va lluitar contra els musulmans i va aparèixer un cavaller amb una creu vermella a l'armadura que va fer que guanyés la batalla. Després es van trobar 4 caps engalanats amb joies que es van associar a quatre cabdills moros. Aquest cavaller es va creure que era Sant Jordi i a partir d'aquí es va crear l'emblema [encara no bandera] de la creu de Sant Jordi amb els quatre caps que apareix per primera vegada el 1281 en un segell de Pere III.

Els sards, de totes formes, li donen un origen anterior i ho refereixen als quatre "guidicati", o quatre estats de l'illa que es van unir per derrotar els musulmans durants segles.

Joan Mestres · ACV

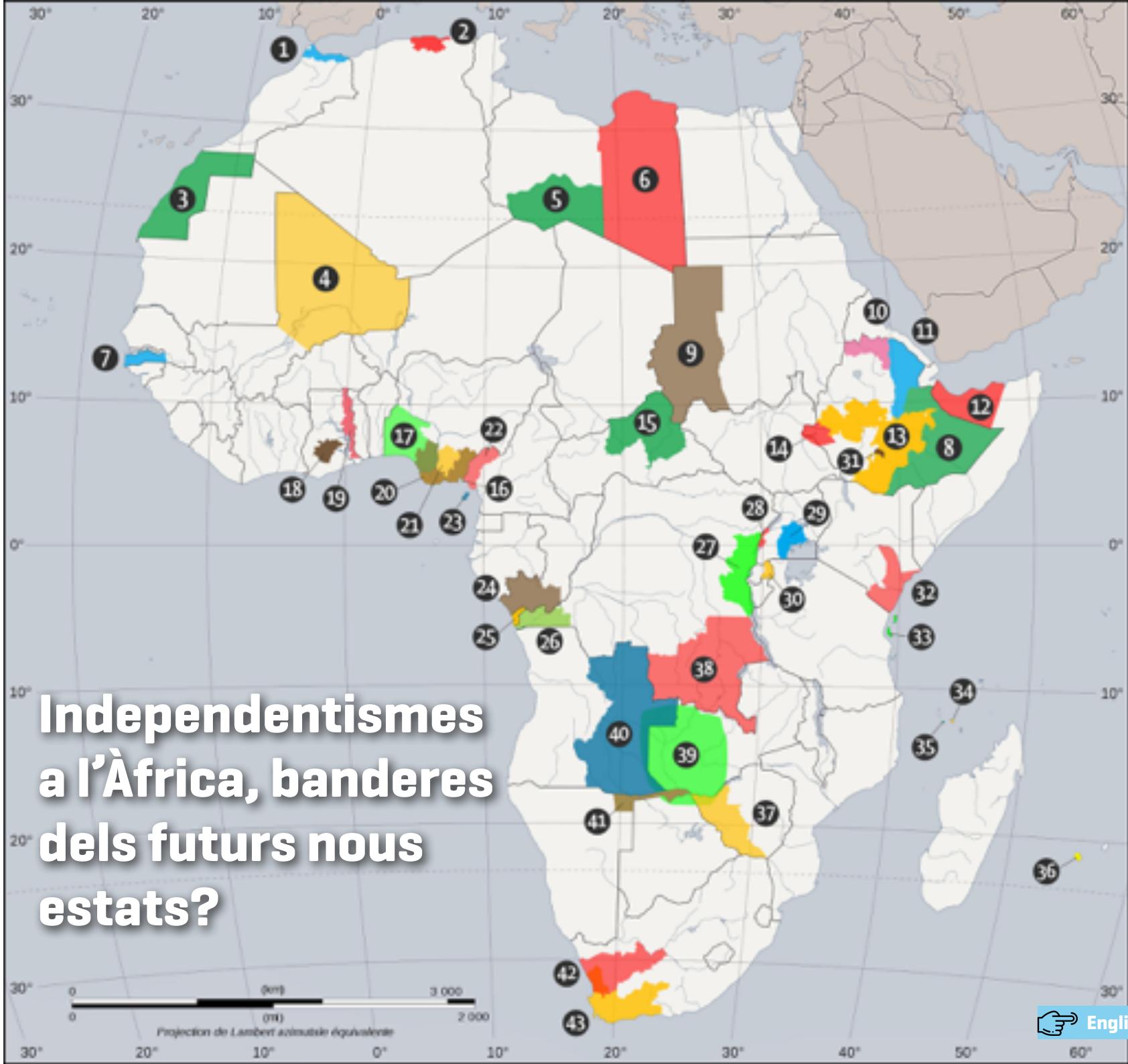
Referències:

- [Francesco Grimaldi - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure \[wikipedia.org\]](#)
- [Origen de la luna crecient como símbolo del islam \[mundoislam.com\]](#)
- [Indonesia \[crwflags.com\]](#)
- [Bandera del Perú: historia y significado \[lifeder.com\]](#)
- [Epic of Manas - Wikipedia](#)
- [The legend of the Welsh dragon | Visit Wales](#)
- [El significado de la bandera sarda - Sardegna.com Blog](#)
- [Banderas. Sylvie Bednar. Electa](#)
- [The Complete Guide to Flags. William Crampton. Gallery Books 1990](#)

- Editorial
 - A fons**
 - Novetats
 - Vexi-notícies
 - Associacions
 - Publicacions

Independentismes a l'Àfrica, banderes dels futurs nous estats?

 English translation

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

1. RIF**República del Rif****Capital:** Al-Hoceima**Població:** 5,6 milions**Independència del Marroc**

L'independentisme rifeny és hereu de la República del Rif, que es va independitzar d'Espanya als anys 20 del segle XX. És part dels independentismes amazigs davant la supremacia àrab dels estats de la zona. Als últims anys han revifat les demandes d'independència dels rifenys. La bandera independentista és la mateixa que la de l'antiga República.

2. CABÍLIA**Cabília****Capital:** Bugia**Població:** 3,4 milions**Independència d'Algèria**

Cabília és una regió històrica amazig. Des de la independència d'Algèria, els cabilians han reclamat la independència del seu territori o, almenys, més autonomia. El 2001 es va formar el Moviment per l'Autodeterminació de Cabília a l'exili francès, aquest organisme és considerat com a terrorista per l'Estat algerià. La bandera inclou la lletra de l'escriptura amazig, símbol d'aquesta cultura i present també a la bandera amazig.

3. SÀHARA OCCIDENTAL**República Àrab Saharauí****Democràtica****Capital:** Al-Ayun**Població:** 500.000**Independència del Marroc**

L'antiga colònia espanyola és actualment un Estat de facto, tot i que sense gaire reconeixement internacional. El seu conflicte es remunta a la retirada d'Espanya l'any 1975 i la reclamació del territori per part del Marroc. Actualment, països com Algèria, Mèxic, Mauritània o Cuba reconeixen l'estat saharauí.

4. AZAWAD**Azawad****Capital:** Timbuctú**Població:** 3 milions**Independència de Malí**

L'any 2012 el moviment tuareg d'Azawad va proclamar la independència de Malí de forma unilateral. Liderats pel Moviment Nacional per l'Alliberament d'Azawad, aquest estat va durar un any, fins a la intervenció internacional liderada per França. La lluita per la independència ha quedat en mans de guerrilles tuaregs.

Editorial

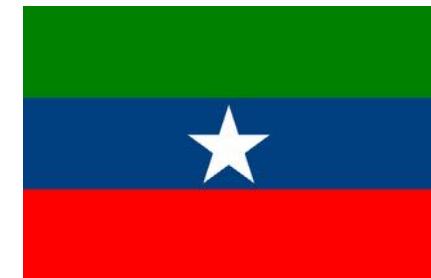
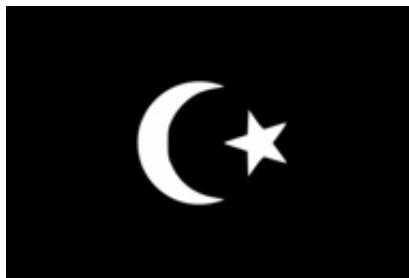
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

5. TUBULÀNDIA

Estat tubu

Població: 1,5 milions

Independència de Líbia i Txad

Moviment amazig de la regió del Tibesti. Els tubus es van sentir molt discriminats durant la dictadura de Gaddafi i van participar activament per derrocar el seu govern durant la guerra civil líbia. El 2007 es va crear el Front per a la Salvació de Líbia, un grup paramilitar amazig que cerca la independència tubu al sud de Líbia.

6. CIRENAICA

Cirenaica

Capital: Bengasi

Població: 1,6 milions

Independència de Líbia

La històrica regió romana i otomana de la Cirenaica va ser una de les protagonistes de la Guerra Civil Líbia. En acabar aquest conflicte, les autoritats van proclamar l'autodeterminació de la zona. Actualment, la Cirenaica té l'estatus de zona autònoma on l'Estat libi hi té poca presència. La bandera és calcada a la que va utilitzar el sultanat de la Cirenaica quan es va independitzar de la resta de regions líbies l'any 1949.

7. CASAMANCE

República de Casamance

Capital: Ziguinchor

Població: 1 milió

Independència de Senegal

L'Independentisme de Casamance és d'identitat diola enfront de la supremacia wolof al país. Des dels anys 80 del segle XX hi ha una guerra contínua de baixa intensitat liderada pel Moviment de Forces Democràtiques de Casamance per la seva independència. Tot i que sovint els independentistes casamancesos fan servir la bandera del principal grup separatista, el Moviment de Forces Democràtiques de Casamance, la bandera que us mostrem és la que uneix totes les forces independentistes.

8. OGADEN

República d'Ogadènia

Capital: Jijiga

Població: 4,4 milions

Independència d'Etiòpia

Moviment identitari dels somalis d'Etiòpia que viuen a la Regió Somali. Als anys 70, Etiòpia i Somàlia es van enfrontar en una guerra per aquest territori amb la derrota somali. Des dels anys 90, el Front Nacional d'Alliberament de l'Ogaden lidera l'Independentisme de la zona, que ha adoptat la seva bandera per a les seves aspiracions.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

9. DARFUR

Darfur
Capital: Al-Fashir
Població: 9,2 milions
Independència de Sudan

La regió de Darfur viu enquistada en una guerra simultània amb l'estat sudanès. Es tracta més d'un conflicte identitari que no pas religiós, barrejat amb uns forts interessos econòmics. La bandera és la del Front d'Alliberament de Darfur, que s'ha estès per tot l'espectre independentista.

10. TIGRE

República del Tigre
Capital: Mekele
Població: 5,2 milions
Independència d'Etiòpia i d'Eritrea

Aquesta regió és poblada majoritàriament pels tigrinys i és un dels focus independentistes més calents d'Etiòpia. En les últimes setmanes, les autoritats del Tigre han esclatat contra un govern central etíop que consideren autoritari i que menysté els interessos del Tigre. Les aspiracions independentistes abasten també algunes zones d'Eritrea.

11. AFAR

Afar
Capital: Semera
Població: 1,3 milions
Independència d'Etiòpia, Eritrea i Djibuti

Moviment de la cultura afar, majoritària a l'estat etíop del mateix nom. Als anys 90 van protagonitzar una revolta que va portar a un llarg conflicte que va durar 26 anys. Els afars estan presents també a Eritrea i Djibuti. Aquesta és la bandera oficial de la Regió d'Afar, a Etiòpia.

12. SOMALILÀNDIA

República de Somalilàndia
Capital: Hargeisa
Població: 5,7 milions
Independència de facto de Somàlia

El territori actual de Somalilàndia va ser colònia britànica. Després de la seva independència, es va unir a l'estat de Somàlia fins que el 1991 Somalilàndia va declarar la independència i des de llavors funciona com un estat de facto amb escàs reconeixement internacional. La bandera, oficialitzada el 1996, inclou la xahada musulmana sobre la franja verda.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

13. ORÒMIA

República d'Oròmia
Capital: Addis Abeba
Població: 35 milions
Independència d'Etiòpia

Oròmia és una extensa regió poblada majoritàriament pels oromos, una altra de les moltes existents dintre de les fronteres polítiques d'Etiòpia. Tots els símbols d'Oròmia inclouen l'arbre anomenat "odaa", símbol del poble oromo.

14. GAMBELA

Gambela
Capital: Gambela
Població: 400.000
Independència d'Etiòpia i de Sudan del Sud

L'independentisme de la regió de Gambela està comandat pel poble anuak, que habita majoritàriament la regió. Les seves aspiracions passen per aconseguir un estat propi dintre de les fronteres etíops i d'una petita part de Sudan del Sud habitada pels anuak. Aquesta bandera és l'oficial de la regió etíop de Gambela.

15. DAR AL-KUTI

Dar al-Kuti o República de Logone
Capital: Kaga-Bandoro
Població: 300.000
Independència de la República Centreafricana

En el context de la guerra civil de la República Centreafricana, l'any 2015 unes milícies musulmanes es van rebel·lar contra el govern cristià de la República i van proclamar la independència de la zona de Logone, al nord del país. Li van anomenar Dar al-Kuti en referència al sultanat amb el mateix nom que va existir al segle XIX. L'abril de 2021 les tropes centreafricanes van recuperar el control de la capital de Logone.

16. BAKASSI

República Democràtica de Bakassi
Capital: Akwa Obutong
Població: 200.000
Independència de Camerún

La península de Bakassi és un petit territori situat a l'estuari de la desembocadura del riu Cross, just a la frontera entre Nigèria i Camerún. Després d'anys de litigis entre aquests dos estats per la possessió de la península, la Cort Internacional va dictaminar que Bakassi havia de passar a mans de Camerún. L'any 2006 un grup de rebels del Moviment d'Autodeterminació de Bakassi van proclamar la independència d'aquesta península rica en petroli per pressionar els nigerians a no acceptar el dictamen de la Cort Internacional. La República de Bakassi ha estat recolzada pels moviments independentistes de Biafra, d'Ambazònìa i del Delta del Níger.

Editorial

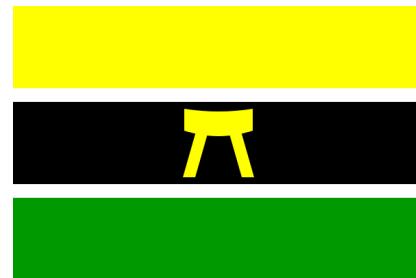
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

17. ODUDUWA

República d'Oduduwa

Capital: Lagos

Població: 50 milions

Independència de Nigèria

La terra poblada per la cultura ioruba ocupa el sud-oest de Nigèria. La República d'Oduduwa és l'estat que proposen els independentistes iorubes i és una reclamació de tipus identitària i cultural més que religiosa. La bandera suggerida per a aquest estat inclou el bust de la deessa ioruba Oduduwa.

18. AIXANTI

Aixantilàndia

Capital: Kumasi

Població: 4,7 milions

Independència de Ghana

Es tracta d'un independentisme protagonitzat pels aixantis-akan, cultura predominant en aquesta regió. Els independentistes es consideren hereus de l'antic Imperi aixanti que va dominar la zona fins al segle XX. De fet, la bandera inclou el tamboret d'or, símbol de poder de la monarquia aixanti.

19. TOGOLÀNDIA OCCIDENTAL

Togolàndia Occidental

Capital: Ho

Població: 4 milions

Independència de Ghana

La independència d'aquesta franja de Ghana barreja aspectes culturals (liderats pels ewe) amb l'erència colonial de la zona. Aquesta regió va ser la colònia britànica de Togolandia després de la caiguda de l'Imperi Alemany (l'actual Togo va passar a mans franceses). Des de la independència de Ghana, aquesta regió ha aspirat sempre a tenir més autogovern. El setembre de 2020 el Front per a la Restauració de Togolandia Occidental va declarar la independència de Ghana, amb una resposta militar per part d'aquest estat. Aquest conflicte encara no s'ha resolt avui dia. La bandera busca la unió dels pobles que conformen aquesta zona, que ocupa bona part de l'anomenada regió Volta.

20. DELTA DEL NÍGER

República del Delta del Níger

Població: 40 milions

Independència de Nigèria

La zona del Delta del riu Níger és actualment una de les més calentes de la zona quant a conflictes derivats dels interessos pel petroli i les aspiracions de les més de 40 cultures que hi conviven. Actualment, hi ha un conflicte armat entre grups de separatistes (com ara els Delta Avengers o els Delta Vigilante) del Delta i l'Estat Nigèria, conflicte al qual s'hi han sumat els separatistes de Biafra donant suport als del Delta.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

21. BIAFRA**República de Biafra****Capital:** Enugu**Població:** 13,5 milions**Independència de Nigèria**

L'any 1967 Biafra va declarar la independència de Nigèria, una declaració que va desembocar en una guerra amb l'Estat nigerià que va durar 3 anys. El poble igbo no va poder llavors consolidar el seu estat de Biafra, però des de llavors les seves aspiracions no han decaigut. L'últim conflicte va començar el febrer d'aquest any, quan una intervenció militar nigeriana a Biafra va provocar una resposta armada de milícies igbo amb el suport d'altres moviments independentistes del sud de Nigèria. Aquest conflicte segueix encara sense resoldre's. La bandera independentista segueix sent la que va representar la República de Biafra els 3 anys que va durar.

22. AMBAZÒNIA**República Federal d'Ambazònìa****Capital:** Buea**Població:** 7,8 milions**Independència de Camerún**

El territori que comprèn aquesta autoproclamada república és el que antigament va ser colònia britànica, és a dir, el territori anglòfon del Camerún. Des de la seva independència i annexió a l'excolònia francesa de Camerún, la regió d'Ambazònìa ha reclamat més autogovern i un estatus especial dintre del país. L'any 2006 els separatistes van declarar la independència d'Ambazònìa i des de llavors el govern camerunès ha combatut militarment la secessió. La bandera d'Ambazònìa fa servir els colors que evoquen la democràcia i la pau, així com el colom volant que apareix al cantó superior del pal.

23. BIOKO**Bioko****Capital:** Malabo**Població:** 335.000 personnes**Independència de Guinea Equatorial**

L'antiga illa de Fernando Poo està habitada majoritàriament pels bubis, que aspiren a tenir un estat propi separat de la zona continental de Guinea Equatorial. L'independentisme bubi està liderat Moviment per a l'Autodeterminació de l'Illa de Bioko, creat l'any 1993 per alguns intel·lectuals bubis. Actualment aquest moviment viu en la clandestinitat a causa de la forta repressió de la dictadura d'Obiang.

24. CONGO DEL SUD**Estat del Congo Sud****Capital:** Pointe-Noire**Població:** 3,8 milions**Independència de la República del Congo**

El sud del país viu un intens conflicte cultural amb el nord des de la imposició de les fronteres colonials artificials. De majoria bantú, la població sudenya ha estat víctima del que consideren una neteja ètnica per part de les poblacions del nord del país. L'any 2014 el Consell del Congo del Sud va demanar suport a l'ONU per tal d'acabar amb el conflicte d'una manera pacífica i posar les bases per a la creació d'un nou estat al sud, prenent Txecoslovàquia com a model. La seva bandera reflecteix la sang vessada pels pobles del sud.

Editorial

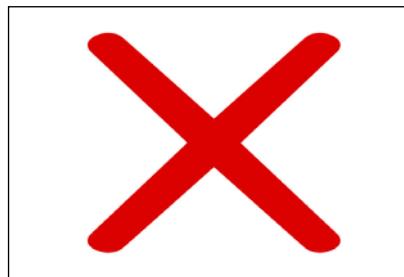
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

25. CABINDA

República de Cabinda

Capital: Cabinda

Població: 600.000 personnes

Independència d'Angola

Després d'una llarga guerra, l'any 1975 Portugal Angola va aconseguir independitzar-se de Portugal. El tractat que ho confirmava va incloure l'enclavament de Cabinda (territori separat de la resta d'Angola i enclavada entre la República del Congo i la República Democràtica del Congo) dintre del territori angoleny sense consultar els habitants de Cabinda. Les reclamacions independentistes no van trigar a arribar, declarant-se breument la República de Cabinda, que va desembocar en una dura guerra civil angolesa. Les hostilitats s'han mantingut des de llavors en diferents nivells d'intensitat en una regió rica en recursos naturals, especialment en petroli.

26. KONGO

Regne Kongo

Capital: Matadi

Població: 5,5 milions

Independència de la República Democràtica del Congo

Aquest moviment, basat en el territori que ocupa la regió de Kongo Central, es considera hereu de l'antic Regne Kongo que els portuguesos van eliminar quan van arribar a la zona. Es tracta d'un independentisme identitari de la cultura kongo. El moviment religiós Bundu Dia Kongo lidera les aspiracions independentistes des de fa més de 20 anys. La seva bandera és la mateixa que feien servir els reis de l'antic regne Kongo.

27. KIVU

República de Kivu

Capital: Bukavu

Població: 12 milions

Independència de la República Democràtica del Congo

Kivu és una regió històrica a l'est de la RDC. Les aspiracions independentistes barregen interessos culturals i identitaris amb els econòmics derivats dels importants recursos naturals que té la zona.

28. RWENZURURU

Regne Rwenzururu

Capital: Kasese

Població: 300.000

Independència d'Uganda

El poble konjo habita les zones de les muntanyes de Rwenzori. Aquest és un dels regnes tradicionals que l'estat ugandès ha reconegut com a part del patrimoni cultural del país. Això no obstant, la majoria de la població konjo desitja més autogovern i la independència de l'estat ugandès. El mico que apareix a la bandera del regne Rwenzururu representa la inviolabilitat d'aquest.

Editorial

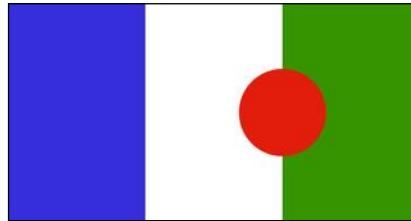
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

29. BUGANDA

Regne de Buganda
Capital: Mengo
Població: 6,5 milions
Independència d'Uganda

El de Buganda va ser un dels regnes tradicionals més rellevants de la zona, donant fins i tot nom a l'estat d'Uganda. Actualment, el regne de Buganda gaudeix d'un reconeixement per part de l'estat i fins i tot el seu rei és tota una institució.

30. BATWALÀNDIA

Batwalàndia
Població: 80.000
Independència de Ruanda

Els twa són un grup de pigmeus que habiten el nord de Ruanda. Són essencialment poblacions agrícoles que reclamen un govern propi davant el que consideren un menysteniment de l'estat ruandès.

31. SIDAMA

República de Sidama
Capital: Awasa
Població: 3,2 milions
Independència d'Etiòpia

Sidama és una petita regió al centre d'Etiòpia habitada pels sidama. És una zona rica en recursos naturals i sobretot en producció de cafè. El 2019 el 98% de la població va votar a favor de la creació d'un estat de Sidama dintre de la federació d'Etiòpia, però les seves aspiracions poden anar més enllà si no es compleixen les seves demandes.

32. MOMBASA

República de Mombasa
Capital: Mombasa
Població: 3,3 milions
Independència de Kènia

Amb el lema "La costa no és Kènia" multitud de manifestants han marxat últimament pels carrers de Mombasa demanant la independència de la regió de la costa de l'estat keniana. Les demandes independentistes són una reacció al que ells consideren una discriminació per part del govern de Nairobi cap a aquesta regió amb una identitat cultural i social pròpia. Els separatistes de Mombasa estan liderats pel Consell Republicà de Mombasa, una organització creada l'any 1999 i illegalitzada per Kènia. La bandera que veiem és la d'aquesta organització i la que s'exhibeix a les manifestacions independentistes.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

33. ZANZÍBAR

República de Zanzíbar

Capital: Zanzíbar

Població: 2 milions

Independència de Tanzània

L'arxipèlag de Zanzíbar [Zanzíbar, Pemba i Unguja] han estat sempre un punt estratègic clau en les rutes comercials de l'oceà Índic. El 1963 Zanzíbar va aconseguir la independència restaurant l'antic sultanat. Tres anys després es va poduir la revolució de Zanzíbar que va derrocar el sultanat per instaurar La República Popular de Zanzíbar, una república que va durar un any, fins al 1964, quan les illes es van unir a Tanganyika per formar l'estat de Tanzània. Des de llavors, són diversos els moviments que reclamen un estat propi per Zanzíbar amb un ampli suport social.

34. ANJOUAN

Anjouan/Nzwani

Capital: Mutsamudu

Població: 270.000

Independència de les Illes Comores

L'any 1997 els independentistes de l'illa d'Anjouan van declarar unilateralment la seva independència de l'Estat de les Illes Comores. El seu líder va ser empresonat i els separatistes van convocar un referèndum no reconegut per l'estat on va guanyar el sí a la independència per una àmplia majoria. A partir d'aquells fets se'n van succeir una sèrie d'estira-i-arrossa entre Anjouan i les Comores, fins que l'exèrcit comorià (amb el suport de la Unió Africana, Estats Units i França) va envair Anjouan i va acabar amb les armes amb el somni independentista de l'illa. Aquesta és la bandera de l'illa, oficialitzada l'any 2012.

35. MOHELI

República Democràtica de Moheli

Capital: Fomboni

Població: 38.000

Independència de les Illes Comores

Moheli és la tercera de les principals illes que formen les Comores. Va declarar la seva independència un mes més tard que Anjouan, tot i que a l'estat comorià no li va costar tant de sufocar el foc com en el cas anterior. Els independentistes de Moheli van signar la constitució de la nova federació de les Comores. La bandera independentista no és l'oficial de l'illa, sinó que fan servir la bandera de la reina de Moheli, que va governar l'illa al segle XIX.

36.ILLA DE LA REUNIÓ

República de la Reunió

Capital: Saint-Denis

Població: 800.000 habitants

Independència de França

Tot i que l'independentisme de l'Illa de la Reunió és minoritari, hi ha alguns grups que busquen la separació de França per les via democràtica i pacífica. L'any 1986 van crear una bandera per tal d'unificar els símbols secessionistes de l'illa.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

37. MATABELELÀNDIA

República Mthwakazi

Capital: Bulawayo

Població: 6 milions

Independència de Zimbàbue
El regne de Matabelelàndia va existir en aquesta part occidental de Zàmbia durant pràcticament tot el segle XIX. Es tracta d'una zona habitada pel poble mthwakazi. Els disturbis en les manifestacions proindependentistes han existit des del moment en què Zimbàbue va aconseguir la independència. No hi ha un consens quant a quina hauria de ser la bandera de la nova república. La bandera més utilitzada pels separatistes és la del Front d'Alliberament Mthwakazi.

38. KATANGA

República de Katanga

Capital: Lubumbashi

Població: 5 milions

Independència de la República Democràtica del Congo

Després de la independència del Congo Belga, la província de Katanga [rica en coure i altres minerals] va declarar unilateralment la secessió del Congo l'any 1960 com a resposta a les polítiques socialistes del primer ministre Patrice Lumumba. La independència de Katanga es va produir per protegir els recursos naturals de la zona [en mans de les grans companyies] davant una possible nacionalització. La República de Katanga es va acabar després de la intervenció de Bèlgica i les potències occidentals, que van assassinat Lumumba i van enviar a l'exili el líder independentista de Katanga. El sentiment independentista d'aquesta regió ha perdurat amb el temps, sobretot pels grans interessos econòmics de la zona que han provocat forts conflictes amb l'estat, atiats per les grans empreses que operen allà.

39. BAROTSELÀNDIA

Barotselàndia

Capital: Mongu

Població: 1 milió

Independència de Zàmbia

Barotselàndia abasta una gran zona a l'oest de Zàmbia. Està habitada pel poble lozi [o barotse] que va conformar un extens regne fins al segle XIX. Tot i que l'independentisme barotse ha estat de baixa intensitat, el govern de Zàmbia ha actuat sempre amb una forta repressió contra manifestants i activistes, com és el cas de les diverses marxes en l'última dècada.

40. LUNDA-TCHOKWÉ

República Democràtica Lunda-Tchokwé

Capital: Luena

Població: 3 milions

Independència d'Angola

Aquesta regió occidental d'Angola, rica en mines de diamants, està poblada pels pobles lunda i tchokwé. De fet, els independentistes aspiren a crear un estat hereu de l'antic imperi Lunda, que va dominar la zona entre els segles XVII i XIX. Tenen una identitat pròpia de la resta d'Angola i se senten discriminats pel tractat que Portugal va firmar quan va concedir la independència d'Angola, menystenint els interessos i especificitats dels pobles de l'est del país. Fa pocs mesos, la policia angloesa va matar una desena de manifestants independentistes lunda-tchokwé.

Editorial

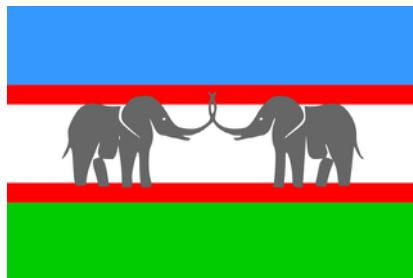
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

41. CAPRIVI**Estat Lliure de Caprivi****Capital:** Katima Mulilo**Població:** 90.000 habitants**Independència de Namíbia**

La regió de Caprivi és una estreta franja situada al nord-est de l'estat de Namíbia, una estreta franja entre Botswana, Angola i Zàmbia. En ser una regió força aïllada de la resta del país, unida només per una carretera, el sentiment independentista de Caprivi és força majoritari. Durant els anys 90 hi va haver forts disturbis i conflictes entre separatistes i l'estat de Namíbia, fins que l'any 2002 el Front d'Alliberament de Caprivi va declarar la independència, encara avui dia sense cap reconeixement.

42. VOLKSTAAT**Volkstaat****Capital:** Orania**Població:** 1,5 milions**Independència de Sud-àfrica**

El moviment d'independència i la creació de l'estat anomenat Volkstaat [Estat del poble] és un moviment de caràcter identitari, promogut per la població afrikàner de Sud-àfrica [d'origen neerlandès] que considera que després de la caiguda del règim de l'Apartheid la població afrikàner s'ha vist perjudicada per l'augment de la criminalitat i els atacs a la població blanca. És un moviment segregacionista racial i racista, que busca un estat propi blanc tal com es va produir amb les repúbliques bòers. La ciutat d'Orania va ser adquirida per alguns afrikàners, creant una comunitat purament neerlandesa que serveix com a centre d'atracció per promoure les idees dels partidaris de la creació del Volkstaat.

43. CAP OCCIDENTAL**República del Cap****Capital:** Ciutat del Cap**Població:** 7 milions**Independència de Sud-àfrica**

Es tracta d'un moviment que està guanyant popularitat en els últims anys. Comprèn el territori que ocupa la regió del Cap Occidental i els seus promotores justifiquen la independència per la degradació, la corrupció i l'empobriment de l'estat sud-africà. Es tracta d'un moviment pluriracial que pretén la separació de Sud-àfrica més per motius econòmics i socials que no pas per raons ètniques o racials.

Daniel Garrido · ACV

Editorial

A fons

Novetats

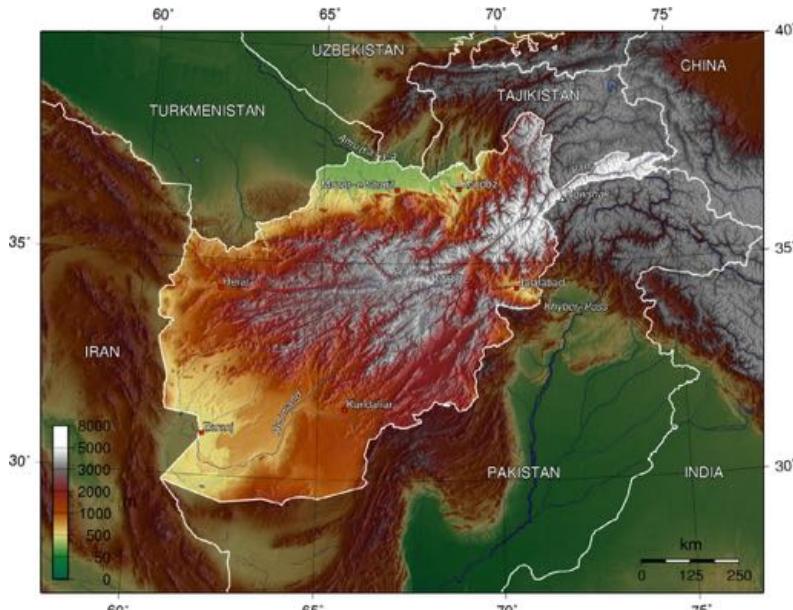
Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Novetat internacionals

Emirat Islàmic de l'Afganistan

L'OTAN va enviar tropes a l'Afganistan després de l'atac terrorista als Estats Units de l'11 de setembre de 2001. Aquestes tropes, per mandat de l'ONU, de l'11 d'agost de 2003 es van transformar en les forces de la ISAF [International Security Assistance Force], que el 28 de desembre de 2014 va canviar a la RSM [Resolute Support Mission], dissolta a principis de setembre de 2021. Amdues organitzacions tenien els seus propis distintius i banderes.

El general Miller parla en una cerimònia on va renunciar al seu comandament, a la seu del Resolute Support a Kabul, Afganistan, dilluns 12 de juliol de 2021. | AP Photo/Ahmad Seir

Cerimònia de canvi de missió de la ISAF a Resolute Support, 28 de desembre de 2014, Kabul

Bandera de la ISAF

Bandera de la RSM

El 14 d'abril de 2021, l'OTAN va decidir retirar les tropes de l'Afganistan abans de l'11 de setembre. El primer de maig de 2021 els Estats Units van retirar 2500 efectius i, a la mateixa data, els Talibans van començar l'ofensiva contra la República Islàmica de l'Afganistan.

Aquesta també denominada "ofensiva d'estiu" va acabar amb l'ocupació, sense resistència, de la capital Kabul, el 15 d'agost. La bandera Taliban, blanca amb la 'Shahada' en negre, va tornar a onejar al Palau Presidencial de Kabul.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Bandera d'Afganistan 2021

Pels carrers de Kabul es van repartir una gran quantitat de la nova bandera, amb la variant d'incloure el nou nom de l'estat: Emirat Islàmic de l'Afganistan.

Taliban flags proliferate as Afghan tricolor becomes resistance symbol

<https://www.france24.com/en/live-news/20210823-taliban-flags-proliferate-as-afghan-tricolour-becomes-resistance-symbol>

Més informació sobre l'OTAN a l'Afganistan?

NATO and Afghanistan.

https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_8189.htm

International Security Assistance Force

https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

Resolute Support Mission. https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2020/6/pdf/2020-06-RSM-Placemat.pdf

Més informació sobre la bandera Taliban?

Black text on white background — the history and significance of the Taliban flag

<https://theprint.in/theprint-essential/black-text-on-white-background-the-history-aVolz sabernd-significance-of-the-taliban-flag/730769/>

Més informació sobre les banderes de l'Afganistan?

How Afghanistan changed 30 flags in 102 years

<https://www.diplomacy.edu/blog/how-afghanistan-changed-30-flags-in-102-years/>

Infographic: Afghanistan's flags over the years <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/19/infographic-what-afghanists-new-flag-looks-like-interactive>

Signa Mundi: Afghanistan

https://www.flagheritagefoundation.org/download/signa_mundi/francais/asie_centrale/Afghanistan.pdf

FOTW

Afghanistan: Index to All Pages

https://www.fotw.info/flags/af_index.html

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Novetat internacionals

Comtat de Leicestershire

Leicestershire, comtat britànic, administratiu, geogràfic i històric de la regió de East [Midlands](#) d'Anglaterra, limita amb [Nottinghamshire](#), [Lincolnshire](#), [Rutland](#), [Northamptonshire](#), [Warwickshire](#), [Staffordshire](#) i [Derbyshire](#).

Al Vexil·la Catalana E3/N1 vam mostrar a l'apartat de Vexi-notícies el concurs i els seus problemes per escollir la bandera del comtat. Per fi, els problemes es van resoldre i el comtat de Leicestershire ja té bandera oficial.

Leicestershire és l'últim dels comtats d'Anglaterra que ha obtingut l'aprovació de la seva bandera.

La bandera es basa en tres dels símbols tradicionals del comtat:

- el zig-zag de les armes de Simon de Montfort, 6è comte de Leicester.
- La cinquefoil prové de les armes dels comtes de Beaumont de Leicester.
- La guineu corrent apareix a l'escut del comtat, i moltes organitzacions de Leicestershire també l'utilitzen com a emblema.

El Flag Institute ens proporciona les dades precises de la [bandera del comtat de Leicestershire](#).

Més informació a:

Britannica: <https://www.britannica.com/place/Leicestershire>

University of Leicester: <https://le.ac.uk/news/2021/july/leicestershire-flag#null>

Flag Institute: <https://www.flaginstitute.org/wp/2021/07/leicestershire-flag-unveiled/>

FOTW: <https://www.crwflags.com/fotw/flags/gb-leics.html>

The Guardian: <https://www.theguardian.com/uk-news/2021/jul/22/leicestershire-becomes-final-english-county-to-adopt-an-official-flag>

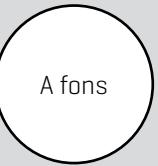
LeicestershireLived : <https://www.leicestermercury.co.uk/news/local-news/leicestershire-official-flag-finally-unveiled-5669847>

Flag Institute. Country and Regional Flags: <https://www.flaginstitute.org/wp/flag-registry/?flagtype=County+Flag>

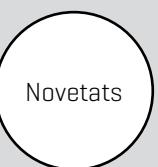

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

La segona bandera del Cicle «La bandera de l'Agenda 2030» s'hissa a Barcelona

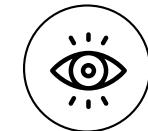
Diumenge dia 12 de desembre a les 12 hores va tenir lloc a la plaça del Sol de Barcelona un acte insòlit: la **hissada de la bandera 485º obra del dissenyador Dani Rubio Arauna**. Aquesta bandera forma part del projecte consistent a realitzar i penjar un seguit de banderes lligades al **objectius de l'agenda 2030 de les Nacions Unides**, al màstil insígnia del Flag Lab, ubicat a la plaça del Sol just a la cantonada amb el carrer del Canó.

L'acte va ser presentat per **l'equip del Flag Lab, compost per Gianni Ruggiero i Natalia Foguet i va consistir en la baixada de la bandera que ha estat onejant durant un mes, la que fa relació genèricament a l'Agenda 2030 i la hissada de la que la rellevarà durant un altre mes més: la bandera 485º**. Tal i com ens va explicar en Dani Rubio Arauna, el nom triat és un homenatge a «Fahrenheit 451», el llibre de Ray Bradbury a partir del qual el director francès François Truffaut va dirigir una pel·lícula amb el mateix títol el 1966. En aquest cas, 485º és la temperatura en la qual crema el polièster, material amb la qual ha estat confeccionada la 485º.

El disseny de la bandera mostra una àrea en flames, una imatge totalment solar i infernal, i al·ludeix a l'estimació que al 2030, la temperatura mitjana de la terra haurà augmentat 2ºC.

Finalment, el membre de l'Associació Catalana de Vexillologia, Jordi Avià-Faure va perpetrar un petit parlament-acting en el qual es relacionava el foc de la 485º amb la vella i coneguda tradició iconoclasta de calar foc a banderes, de les legislacions relatives a aquest fet en diferents països, al plaer de fumar un bon cigar Toscano i a d'altres curiositats pròpies de la cultura vexi.

Finalment tan sols ens queda consignar la presència de públic que va seguir amb interès i expectació l'acte. **Esperem més hissades de banderes durant els següents mesos i la consolidació d'una iniciativa tant interessant com aquesta**. Us recomanem vivament que no us perdeu la propera baixada i hissada de banderes. La Natàlia i en Gianni de ben segur, ens continuaran sorprendent, divertint i apropiant el món de les banderes al gran públic.

El disseny de la bandera mostra una àrea en flames, una imatge totalment solar i infernal, i al·ludeix a l'estimació que al 2030, la temperatura mitjana de la terra haurà augmentat 2ºC.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Tots els vexil·lòlegs del món compartim una mateixa activitat cultural

Els vexil·lòlegs som gent més aviat tancats, podem investigar, escriure i jugar el solitud. A més, l'era telemàtica ens ha permès fer aquestes activitats encara més sols; tanmateix, també ens ha facilitat el contacte amb altres companys vexil·lòlegs d'arreu del món. En aquest apartat anirem informant-vos de les persones, associacions, activitats, congressos i demés, que ens facilitin les connexions amb els altres companys. Recordeu: Tots els vexil·lòlegs del món compartim una mateixa activitat cultural.

En aquest número us parlem de la Sociedad Española de Vexilología (SEV).

Sociedad Española de Vexilología (SEV)

FIAV**Sociedad Española de Vexilología (SEV)**

Carretera de Locheches, 13-D, 4o-C
28850 TORREJÓN DE ARDOZ [Madrid]
Spain

Type:	Association
President/Other:	José Carlos Alegría Díaz, president
Secretary/Other:	José Manuel Erbez Rodríguez, secretary
Telephone:	34 985 332 411 [José Carlos Alegría Díaz]
E-mail:	info@vexilogia.org
Website:	http://www.vexilogia.org
Established:	October 31, 1977
Member Since:	June 29, 1979 [number 19]
Territory:	Spain
Periodical Publication:	Banderas [ISSN 0213-0955; Spanish; quarterly; since 1979] Gaceta de Banderas [Spanish/French/English; eight times a year; since 1992 [in collaboration with Centre Belgo-Européen d'Etudes des Drapeaux]]

La SEV, des dels orígens fins avui

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Parlar o escriure sobre la Sociedad Española de Vexilología sempre em porta molts records.

El meu primer contacte amb el Dr. Whitney Smith, el 23 de març de 1975 –en resposta a la meva subscripció al Flag Bulletin– oferint-me altres publicacions i demanant-me si li podia aconseguir llibres sobre banderes espanyoles per la seva biblioteca; la meva resposta del 15 de juny i la seva de 2 de juliol, on expressava el seu **desig que algun dia es pogués organitzar una associació vexil·lològica a Espanya**, va obrir-me un camí d'accions en pro de la vexil·logia que encara continua. **Vaig començar a veure una llum i a obrir molts contactes arreu del món.**

El contacte fonamental va ser amb **Vicente de Cadenas**, qui el 6 de maig de 1976 va contestar la meva carta del 30 d'abril, indicant-me el seu interès i la total col·laboració a la **nuestra idea de fundar una associació vexil·lològica**. La meva postura d'eix dels contactes per amb els **10 companys** interessats amb el tema i el suport d'en Vicente de Cadenas, em va portar a convocar una **reunió el 30 d'octubre de 1977 a la Casasolar Santo Duque de Gandía on vam fundar la SEV**. Em van escollir president de l'associació, càrec que vaig mantenir fins a 1996. **Dels 10 socis fundadors només quedem 3, l'asturià Eduardo Panizo Gómez, l'alcoià Josep Tormo Colomina i jo, Sebastià Herreros.**

Aquests primers anys, el número [1-2](#) del "Banderas, boletín de la Sociedad Española de Vexilología" -construït manualment a casa amb la meva dona, Anna Galan-, el primer congrés internacional, l'ingrés a la FIAV i els primers contactes amb els vexil·lolòlegs de tot el món, el podeu trobar en l'article que vaig presentar el 2002 en record de [25è aniversari de la SEV](#), publicat al Banderas, 89.

En aquests 44 anys de treball continuat, la SEV ha continuat progressant. El [Banderas](#) ja va pel núm. 161; el [Gaceta de Banderas](#), editat conjuntament amb el [CEBED](#) va pel núm. 233; el [11è Congrés Internacional de la FIAV](#), de 1985; els [congressos anuals](#); i la gran quantitat de [publicacions](#), ha fet augmentar el número de socis fins els **202 socis actius**. Perfecte.

Dels enllaços que he fet en els punts anteriors podeu comprovar la **qualitat de la informació que trobem a la web de la SEV**. Coneixeu alguna associació vexil·lològica que ens doni el detall de tots els articles de les seves quasi 400 publicacions? Doncs, aquí sí, gràcies als coneixements de [José Manuel Erbez](#), secretari de la SEV i bibliotecari de la Universitat de La Laguna, Tenerife.

Altres punts interessants de la web de la SEV són:

- L'apartat històric i descriptiu de les banderes espanyoles, molt interessant, informant sobre la [bandera](#), [l'escut](#), [les comunitats autònombes](#), [les províncies](#), [les ciutats](#), [les universitats](#), [els clubs de futbol](#) i la [normativa autonòmica](#) per l'adopció d'escuts i banderes.
- [Com dissenyar una bona bandera](#), amb els cinc principis bàsics promoguts per Ted Kaye, editor d'aquest apartat.
- La llista de [contactes](#), molt correcte, que compren associacions, pàgines personals -molt bé escollides- i pàgines comercials. Entre les pàgines comercials m'agrada la canària Blue One, que té una secció de vexil·lografia amb un [Programa de vexilografía Internacional](#).

Sebastià Herreros · ACV

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

José Carlos Alegria

José Carlos Alegria Díaz (n. Gijón, Principat d'Astúries; 10 de juliol de 1960) és l'actual president de la Societat Espanyola de Vexilologia i membre de l'Associació Vexilògica Nord-americana, de la Societat Nòrdica de Vexilologia, de l'Institut de la Bandera i de Flags of the World.

La seva afició per les banderes des de petit el va portar a anar contactant amb vexilòlegs de tot el món, mantenint una especial relació amb Peter Edwards, director del Burgee Data Archives a Toronto (Canadà), a causa de la seva mútua especialització en grínpoles i banderes de la navegació d'esbarjo.

A més de la seva participació als congressos nacionals de vexilologia que organitza la Societat Espanyola de Vexilologia, ha estat delegat als congressos internacionals de la FIAV a York, Estocolm, Buenos Aires, Berlín, Alexandria i Rotterdam.

«Las banderas son símbolos que conllevan emociones»

¿Cuándo y cómo te interesaste por primera vez en las banderas y la vexilología?

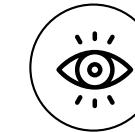
Hasta los **ocho años**, vivía enfrente de la playa de San Lorenzo, en Gijón, donde se ponían mástiles con banderas del mundo a lo largo del paseo todos los veranos. Yo me las aprendía todas y me llamaban mucho la atención. Mientras la mayoría de la gente miraba a la playa, yo miraba a las banderas.

¿Admiras algún vexilólogo en especial? ¿Por qué?

A todos, pero tuve una relación muy entrañable con **Peter Edwards**, del "Burgee Data Archives", que era un vexilólogo muy riguroso y mantenía unos archivos muy ordenados y muy extensos.

Dicen que los vexilólogos somos uno entre un millón. ¿Crees que realmente formas parte de una minoría y cómo vives este hecho?

Si, es una afición minoritaria. Te acostumbras a ver que **cosas que a ti te**

A los 8 años, mientras la mayoría de la gente miraba a la playa, yo miraba a las banderas.

José Carlos Alegria i Michel Lupant, president de la FIAV, al congrés de Rotterdam, 2013.

parecen importantes, como que la bandera de Alemania no se ice al revés en los campings, a la mayor parte de la gente le da igual.

Con las diferentes revoluciones que hemos vivido en los siglos XX y XXI, ¿crees que la vexilología ha evolucionado como lo han hecho otros campos de estudio? ¿A nivel tecnológico, humano, cultural...?

Si, muchísimo, ya que **internet ha revolucionado el acceso a la información, que se ha hecho más sencilla**, y los programas de dibujo han facilitado la mejora de los diseños. Además, la facilidad para viajar también ha potenciado los congresos.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

¿De qué asociación vexiológica formas parte y qué tareas realizas?

Soy presidente de la Sociedad Española de Vexilología y miembro de la Norteamericana, del Flag Institute y de Flags of the World.

¿Cómo ves la tarea de la FIAV en el mundo y cómo crees que debe evolucionar de cara al futuro?

Los congresos internacionales, que organiza la FIAV, **son fundamentales para el intercambio de ideas y el conocimiento de otros vexilólogos y otras asociaciones activas en el mundo**. La FIAV apoya a todas estas personas y sociedades y sirve de vínculo entre ellas. Creo que no debe de variar su función en el futuro. Está bien como está.

¿Cómo vive tu familia, ya sean padres, pareja, amigos o hijos, tu afición por la vexilología?

Creo que les encanta que tenga una afición tan curiosa y que me apasione tanto.

¿Coleccionas banderas? ¿Cuál es la bandera o banderas que consideras más especiales de tu colección o cuál querías que formara parte de ella?

Tengo muchas banderas de izar, ya que hay un **mástil de 6 metros en mi jardín** y

alterno las que subo dependiendo del dia que sea, de la visita que tenga en casa, o, incluso, del partido de fútbol del dia. Normalmente izo la de Somió, mi barrio, que además diseñé yo a petición de la junta vecinal, por lo que es mi favorita.

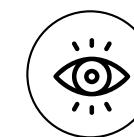
También tengo otras que no izo y que guardo por puro coleccionismo, como una de las que se usaron en el Congreso Internacional de Estocolmo en 2003 y que me quedé en la subasta que se hizo al finalizar el congreso.

Las banderas crean pasión en el mundo y se han convertido en grandes símbolos, sobre todo de los países. ¿Crees que una bandera va ligada a una emoción? ¿Y por qué?

Si, son banderas, no son trapos. **Al ser símbolos, conllevan emociones**. Cuando ves la bandera de tu ciudad, o de tu país, o de tu equipo de fútbol, te emociona. No en igual medida a todo el mundo, claro está.

¿Has diseñado alguna vez una bandera? ¿Cómo crees que es una bandera bien diseñada?

Si, lo he hecho [1]. Creo que hay que procurar que sea distintiva y representativa. Si además es bonita para la mayoría, tendrá éxito, pero esto es muy difícil porque para gustos hay colores.

Tengo un mástil de 6 metros en mi jardín y alterno las banderas que subo dependiendo del dia que sea, de la visita que tenga en casa, o, incluso, del partido de fútbol del dia. Normalmente izo la de Somió, mi barrio, que además diseñé yo a petición de la junta vecinal, por lo que es mi favorita.

Bandera de Somió, dissenyada per José Carlos Alegría.

[1] https://es.wikipedia.org/wiki/Jos%C3%A9_Carlos_Alegr%C3%ADa

Editorial

A fons

Novetats

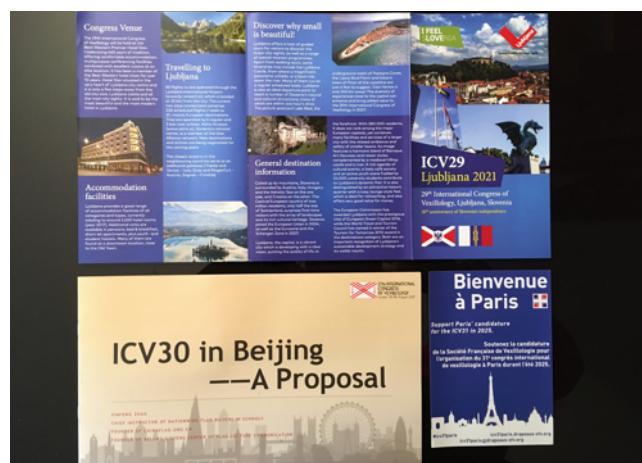
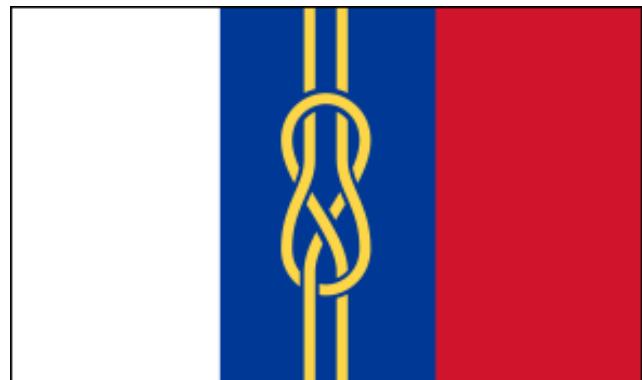
Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

29è Congrés Internacional de Vexil·lologia

**Ljubljana, Eslovènia
11-15 juliol 2022**

Si la COVID-19 no ho impedeix, ens trobarem a Ljubljana per celebrar el [ICV-29](#).

El missatge del president Željko Heimer, pàg. 3 del Info-FIAV 54, ens avança el 30è congrés de la FIAV a Pequín (Beijing) el 2024 i possiblement, a París el 2026.

Aquestes propostes van aparèixer a Londres, el 2017, al ICV-27, van aparèixer 3 candidats: Ljubljana, Beijing i París.

Podeu ampliar la informació a través dels últims Info-FIAV

Info-FIAV

[No. 50, desembre 2019](#)

- pàg. 8. Selecció de l'organitzador del ICV-30: [Vexillological Research Center of China \(VRCC\)](#) i [The Flag Research Center \(FRC\)](#).
- Pàg. 137. History of FIAV's flag.

Info-FIAV

[No. 51, juny 2020](#)

- Primers problemes amb la COVID-19.
- pàg. 4. FIAV flag & Gavel.

Info-FIAV

[No. 52, desembre 2020](#)

- Confirmació de la celebració del ICV-29 a Ljubljana, en versió adaptada al COVI-19

Info-FIAV

[No. 53, març 2021](#)

- Trasllat del ICV-29 al 2022

Info-FIAV

[No. 54, octubre 2021](#)

- Confirmació del ICV-29 que, si el COVID no ho impedeix, es celebrarà a Ljubljana, Eslovènia, de l'11 al 15 de juliol de 2022.
- pàg. 3. Missatge del president Željko Heimer: 30è congrés de la FIAV a Pequín (Beijing), el 2024 i possiblement, a París el 2026.

Editorial

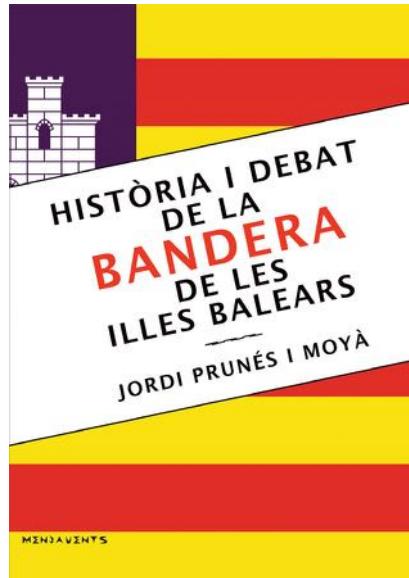
A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

Jordi Prunés i Moyà: *Història i debat de la bandera de les Illes Balears.*

Edicions Documenta Balear
Palma, setembre de 2021
<http://documentabalear.cat/cataleg.php?id=825>

Pàgs: 144
ISBN: 978-84-18441-40-0
Dipòsit Legal PM-650-2021

NOVETATS

Excel·lent treball d'en Jordi Prunés, graduat en història a la Universitat de les Illes Balears (UIB) i interessat també en les ciències auxiliars d'Heràldica i Vexil·logia.

Per cert, en la descripció de la Vexil·logia trobem un petit error, diu a la pàg. 25 que "és de l'heràldica que neixen les banderes"; tanmateix, lliga aquest paràgraf a una referència al gran heraldista Michel Pastoreau qui al seu llibre *Une histoire symbolique du Moyen Âge occidental*, París, Seuil, 2004, publicat en castellà: *Una historia simbólica de la Edad Media occidental*, Buenos Aires, Katz, 2006, diu a la pàg. 240 que "els elements dels primers escuts heràldics beurien dels elements ja existents en banderes, segells i monedes".

El llibre d'en Prunés és absolutament necessari per a tots els vexil·lòlegs interessats en les banderes de les Illes Balears, doncs, a més de l'estudi històric, explica els esdeveniments relatius a la bandera en que es va trobar el Consell General Interinsular (CGI), creat el 28 de juliol de 28 de juliol de 1978 -institució que havia de conduir les illes des del règim provincial i franquista fins el règim autonòmic i democràtic-, fins l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia el 1983.

El treball acaba amb unes 'Conclusions' i una 'Proposta'... que podreu llegir quan us compreu el llibre.

També, com a bon acadèmic, ens proporciona un llistat de 'Bibliografia consultada' que ens proporciona més informació i enllaços molt interessants.

Més informació a:

Prunés i Moyà, Jordi: Informe per a l'Ajuntament de Porreres. Recull de dades sobre els símbols històrics de Porreres i proposta de bandera municipal. Juliol 2020. https://www.porreres.cat/sites/cilma_porreres/files/2021-07/Informe%20Bandera%20Porreres.pdf

Cordero Alvarado, Pedro: Principios de heràldica y vexilología. El Hinojal. Revista de estudiós de MUVI, núm 3, diciembre 2014, pàg. 78. http://www.museovillafranca.es/documentos/13_biblioteca/17_el_hinojal/el_hinojal_03.pdf

Bibiloni, Gabriel: Heràldica i vexil·lografia de les Illes Balears. <https://bibiloni.cat/simbols/index.html>

Les pàgines de Gabriel Bibiloni. <https://bibiloni.cat>

Jáuregui Adell, Juan: Estudio sobre los colores del sarcófago de la Condessa Ermessinde. Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, [en línia], 2004, Vol. 45, p. 365-77 <https://raco.cat/index.php/AnnalsGironins/article/view/54522>

Constitución española. Sinopsis del Estatuto de Illes Balears. <https://app.congreso.es/consti/estatutos/sinopsis.jsp?com=66>

VilaWeb Paper 04 - 10 DESembre 2021
Nou número de la revista (premierement en aragonès)

NACIONS SENSE ESTAT BANDERES DE FUTUR

Un atles de les banderes dels moviments independentistes

VilaWeb Paper. Nacions sense estat: Banderes de futur.

Un recorregut gràfic pels símbols de les nacions que lluiten per ser independents.

Autor: Vicent Partal

<https://histories.vilaweb.cat/at-les-de-les-banderes-dels-moviments-independentistes/>

Document:

<https://www.yumpu.com/xx/document/read/66043770/nacions-sense-estat-banderes-de-futur>

EDITORIAL

The ACV [Associació Catalana de Vexillologia] started walking 40 years ago in the Plenary Room of the Town Hall of Sant Climent de Llobregat. At that time, the country was awaking after 40 years of dictatorship, which left us a stunned Catalonia, where the Catalan culture and language were a target for the Francoism. But people had a huge desire to get out of that dark hole.

Our association was attached to the Spanish one, and Joan Ainaud de Lasarte -at that time director of the National Art Museum of Catalonia and President of the Institute of Catalan Studies- was a person deeply related to the cultural Catalonia, imprisoned by the Francoism. He led us, very discreetly, towards the foundation of the Associació Catalana de Vexillologia. Until that moment, and since its foundation some years ago, the catalan vexillologists were within the SEV [Sociedad Española de Vexilología].

Therefore on 26th September 1981, with Joan Ainaud, Eduard Mansergas, Alexandre Ribó, Alicia Arnau, Armand de Fluvia, Josep Porter, Adolfo Durán, Sebastià Herreros and Anna M. Galan signed the statutes of the Associació Catalana de Vexillologia, and established one of the first vexillological associations member of the FIAV [Since 1985] representing a stateless nation.

We passed good and bad moments, optimal and deficient but we have arrived until here with strength and hope.

We have travelled around the world, and we brought the international vexillology to Barcelona with the organization of the 14th International Vexillology Congress [1991] with the support and collaboration of the "Generalitat", the Barcelona city council, the "Caixa", the "Institut d'Estudis Catalans" and the Monastery of Montserrat; among all we organized a Congress which now, after 30 years is still remembered by the friends of associations from around the world.

Today we still work to foster the dissemination of vexillology, as we have recently done with the creation of the first European public library with a vexillological catalogue in Sant Climent de Llobregat, the village that saw our birth.

We went a good way. Thank you to all who helped us arrive until here and to the others... you made us stronger! As Vicent Partal said during the conference that celebrated our first 40 years "A cultural association that lasts 40 years, means it is strong". And strong we will keep going.

Anna Galan

English translation

one that was taking place and to make a reality out of the vexillological library of Ca n'Altisent.

Vicent Partal's speech was specially interesting and caught easily the audience with a mix of thoughts, ideas and personal experiences lived around flags. Even if he does not recognize himself as vexillologist, he is without any doubt, one of us. A true vexillologist. As journalist he has travelled around the world and has always showed curiosity and sensibility to look at the flags

wherever he has been; from the South Africa of the Apartheid to the China of the events in Tiananmen Square, through the Balkans or the Caucasic republics, such as Georgia. His interest is not only about the history that is behind the national flags -which seen as a whole- as Vicent properly remembered, helps us understand the geopolitics [mention to the panslavic and panarab flags].

During many of these trips, he has also witnessed the emotions that a flag can stir in people. This consideration that is often left aside by the "banderologists" make us think if vexillology if too often too focused on the taxonomy, this is the descriptive and technical aspects that help us classify a flag. And also on the historical aspects, of course. This makes us neglect the emotional factor. But emotions, even they are not quantifiable, do exist. A bright speech for a nice event which is not only a commemoration but also a «here we stand and we will keep going». Congratulations for the 40 years and thank you all.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

The Asafo flags of Ghana

Within the divers and enthralling world of vexillology we can always find surprises and when we search here and there it is quite likely that we end up finding something really extraordinary. And quite often, under these clothes there is a fascinating history. This is the case of the so-called Asafo flags, produced by the Fante people of Ghana, since at least early XVIII century.

This group of flags –there are many different ones but belonging to a very specific typology – are characterized because of their history but mainly because of their plasticity and the narrative structure. Because, in fact, they are a type of narrative flags, illustrated if you want, and somehow close to the heraldry, and this characteristic makes them different and unique. However, as we will see, these flags are rooted in European tradition and, more in particular that of the former colonizer of the country, the United Kingdom.

Let's go step by step. The Fante people, sometimes pronounced Fanti, is part of the Akan culture, which is present in Ghana, Togo and Ivory Coast: Culture which has its own language, the Akan, also called Twi/Fante. This people inhabits the central and coastal areas of Ghana, and in this area there was an intense trade with the Europeans, in particular with Swedes, Danes, Brits, Dutch, Prussians and Portuguese. Let's think that in the coastal city of Elmina,

already in 1492, the Portuguese built Saint George's castle and this was the first settlement in Western Africa. It must also be noted, that the main part of this trade consisted on being intermediaries with the peoples living inland, such as the Ashanti, and the European slavers.

The word Asafo comes from the akan words «sa» which means war and «fo» which means people. They are, then, “people of war”. As such, the Asafo companies were organized as military groups who fought not only against rivals but also to protect the commercial interests in an area rich in gold –thus, the ancient name of Gold Coast- and from XVIII century, slaves. With time, these groups adopted elements of the European paraphernalia who were assimilated and modified according to their culture. It is also because of European influence, in particular Dutch, that these companies numbered themselves, a bit like the western regiments and this way of ordering is reflected also in their distinctive marks, in their “regimental” flags, which are usually numbered. At least seven companies appear mentioned by the Dutch in 1724, and their importance was in reverse order. Company 7 was that of the founder of Elmina, Kwa Amankwaa or his descendants. And there are many like these in each town or village.

A specific fact that explains the plethora and importance of these Asafo flags is the intense rivalry existing among these groups, which often led to internal wars. Eye-catching, distinctive and...

provocative clothes were then needed. However, what is of our interest is the process of syncretic apropiation of European vexillological elements until the creation of a surprising, authochtonous and highly suggestive group of graphic elements. Of an undeniable plasticity. Starting from the Red English, the flag that identifies the English, Scottish and eventually the Royal Navy, the Asafo flags are created. This is, at the top left canton we find the Union Jack, the flag of the colonizer since 1874, and the remaining space remains free to be filled with all types of figures and scenes. When instead of the British flag appears the flag of Ghana, means that this flag was made after the independence, this is after 1957.

Having a look at the iconographic range used, we find everything: fishes, soldiers, monkeys, lions, trees, trains and other vehicles, boats, and all sorts of technology, mythological animals, buildings, swords and also mottos and written texts. All this with an enviable chromatic range considering the restrictions in terms of colour in Western flags. As we enter this world we quickly realise that this subject exceeds by far the scope of this article. Just to put in context, it must be said that each Asafo group has its own sanctuary named “posuban”, with deserves a study on its own in terms of architecture – often fanciful : It may have for instance the shape of a ship, and the variety of not-less-surprising concrete painted sculptures which ornate such singular buildings. It is within these “posubans” where the flags are stored while they are

not used in parades or other events. It must be noted that nowadays the most prestigious figure in an Asafo company, aside its Head, is the flagbearer (Frankakitanyi) who usually opens the parades, escorted with individuals with rifles, flying the flag in a dance in which the flag is the extension of the body and with a choreography which refers to combats in the battlefield. The honour of an Asafo flag is the most important to preserve from the destruction, insult or of being caught –specially in a combat– by the enemy.

To understand this phenomenon it would be convenient to consider more broadly the culture in the south of Ghana. A culture with its own characteristics which is defined as a society fragmented in multiple associations, which rivals each other in power and which in the past constituted a sort of parallel state to the one of local kings or the first colonizers. Out of this culture, so specific, fractioned and combative in addition to an exuberant and very remarkable visual culture these flags appear. To even better understand the whole it would be necessary to mention the cinema posters, hand-painted in a country where the absence of rotative presses or even simple offset printing machines made flourish between the 80s and 90s of the last century, a craft which advertised the movies for the mobile videoclubs which travelled from place to place filled with tapes and power generators. Painted on flour bags, these posters are a surprising – and very intriguing- sample of popular graphics. It would be also worth mentioning the

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

not-less surprising, but funnier, coffins - with the most varied imaginable shapes: A Nokia mobile, a bottle of Coca-cola, a fish, etc.- where the deads are placed. This is the same own plastic and powerfully expressive frame to which the Asafo flags belong. It must be noted that, from the colonization the warrior role of the Asafo units decreased and with the independence, these groups function as groups for mutual support or interests, although still keeping the defiant attitude and rivalry towards other companies. Today the flags are not used in battles but in commemorative events, parties or when a new Asafo head is chosen. And there are new clothes being made, as when a new Chief is chosen a new one is ordered which is added to the existing ones. The pacification of the companies, however, decreased a lot the craftsmen devoted to the creation of these flags which were initially painted on a raffia clothe and are now sewed as a patchwork. From the 90s they became "collectibles" around the world and this has revitalized a tradition and craft which was fading away.

The size of these clothes is usually 1 x 1'5 metres, always with fringes but there are some much larger used in events or simply as decoration. They are made of cotton and sewed pieces, sometimes embroidered and because of this procedure or production using remnants, they present a great chromatism and show the same elements on each side. The genuine flags are individually ordered, one by one, to a professional flag manufacturer, who are always men and by the officials of an Asafo society. By genuine we mean those commissioned and used by a company

and not the ones manufactured and exposed to the sun for premature ageing and which end up distributed and sold to the tourists or to the international markets, as they are collectible items. These false flags are not of worse quality than the historical ones, as they have been manufactured following the same procedures. In this case the counterfeiting is in the accelerated ageing of the item and with the claim of pretending that they are older than what they really are.

In terms of graphics, it must be noted that the designs have been carefully thought. There is a careful elaboration intended always to communicate a particular historical event or to express a saying/motto as in this flag from 1970 which is currently in the Textile Museum in Washington which says: "We can carry water in a basket using a cactus as a pillow for the head" which means more or less that we can do the impossible. Or another flag which commemorates the victory of an Abandze company over the Bentsir and Nkum companies in several conflicts. In this case, the Asafoakyres [the Chief of a women Asafo company] commissioned a flag which was called «The monkey jumps until where the rear legs reach» in which we can see a monkey upside-down between two trees. The meaning of this composition and the name of the flag is: The Nkum [the rivals] should have better calculated the strength of the Abandze before attacking. We see, then, that each representation or text in an Asafo flag has an historical content or even mythological and for that reason we would need to track the particular meaning, as it is only understandable

for those who participate in this culture. The Asafo flags are unique and they are not usually reproduced. Instead they are being added to the existing flags of each company. A replica is only made when the previous one is damaged. On this matter, the uniqueness of each flag is going in opposite direction than the western vexillological tradition in which each flag, free from illustrative statements, refers to abstract concepts, moves away from heraldic formalism and is designed to be reproduced unlimited times and on many formats and sizes. This is an interesting fact which, at least from the western perspective, brings some freshness.

The repertoire and variety of flags is important and has been catalogued by specialists from the world of anthropology or from the study of popular art, more than, I'd say from the vexillological world. Here we can show some examples and we can get quite a precise idea of the type of material in question. From the point of view of plastic characteristics, I think it is very interesting the streamlining of forms, the excellence in design: Synthetic, powerful, expressive and beautiful. Also the composition of the elements, this is the distribution more or less suitable in the space and the relation of sizes among them, as the composition of colors, which is usually even more difficult to solve satisfactorily because depending on the colors being used, the balance among them does not depend on a simple matter of proportion. This is: It is not quantifiable or can be reduced to a predefined formula of proportionality because the tone, the intensity and the range of each color

acts in a way that complicates the chromatic composition. We are talking about a pictorial problem, exactly the same as the one a painter in our western tradition would face, and that, as in the case of typographic design, once the geometrical adjustments to make a group of letters have been done, a last optical correction is needed, and this is done by the eye and impossible to be reduced to a formula. Here is where the magic and the poetry lay, in what is not quantifiable. On this aspect, the Asafo flags, as is often the case in popular culture when it is genuine, they excel. In a time of graphic recession as the one we are living [realist illustration, artistic mannerism, depletion of new ideas, enthronement of certain graphitti artists, perversion of tattoos turned into a narcissist exhibition], the strength of authentic, fresh, powerful things without decadent mannerisms is a true balsam. Finally, I'd like to make an association between the Asafo flags and the work of one of the great North American outsider artist. Bill Traylor was a former slave born in 1853 in Alabama and deceased in 1949, who started painting for the first time when he was 85 years old, and despite that he was able to create a work with an extraordinary strength, fed by an extraordinary intuitive capacity- He was illiterate and never went to school- which somehow shows us the same energy that we find in the Asafo flags. I insist that in a regressive and lost world - at least in what refers to plastic and visual art - a finding as what the Asafo culture is offering us is a gift and an antidote.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

CAPTIONS:

1. Flag illustrated with the proverb: "If you know how to hunt, you do not chase the porcupine ». The porcupine against the leopard. The porcupine is seen as more powerful than the leopard. Middle of XX century. Unknown author.

1b. Detail of the porcupine.

2. Detail of the sewing of a flag from early XX century. Unknown author.

3. The technology of the colonizer is included in the repertoire of themes. It probably means the power and the mobility of Company No 1. Date and author unknown.

4. A Head of company No 3 send a warning to a member of a rival company of an imminent danger in case he crosses towards where he is. c. 1950 - 60s. Unknown author.

5. The star is the symbol of orientation and protection and two white doves are usually signs of peace and forgiveness. Date and author unknown.

6. Flag dedicated to the President Nkrumah. Mid of XX century. Author unknown.

7. The meaning of this flag is: We can make the impossible [carry a basket with water on a pillow made of cactus]. Mid of XX century. Author unknown.

8. Flag of the 1st Company. Date and author unknown.

9. Flag of the 2nd Company made by Akwa Osei on 1900.

10. Flag of the 3rd Company. Middle of XX Century. Author unknown. This flag, called «Osua otow ma ne nsa bo so» means: « The monkey jumps until where the rear legs reach ».

11. Posuban of the Company No. 4 Wombir. Elmina, Ghana.

11. b Detail of the Posuban.

12. A Frankakitanyi, the flag bearer of an Asafo Company during a dance.

13. The steam boat with two masts is able to overcome the storms while she crosses great oceans, is a metaphore of the preparation of Company No 1 in front of the threats.

14. Below: The meaning could be the mobility and power of the technology introduced by the colonizer gives advantage to Company No 2 in front of the rivals. Date and author unknown.

15. Bill Taylor. Women with brown skirt and blue gloves.

16: Bill Taylor. Blue and yellow house with figs and a dog. July 1939

17 : Bill Taylor. Men with a dog. c. 1939-1942

African Independentisms, flags for future new states?

1. RIF

Rif Republic

Capital: Al-Hoceima

Population: 5,6 millions

Independence from Morocco

Rif independentism is heir of the Rif Republic who became independent from Spain during the 20s of XXth century. It is part of the Amazig independentisms facing the Arab supremacy of the states in the area. During recent years the claims for independence have increased. The independentist flag is the same as that of the previous Republic.

2. CABILIA

Cabilia

Capital: Bugia

Population: 3,4 millions

Independence from Algeria

Cabilia is an Amazig hisotrical region. Since the Algerian independence, the cabilians have claimed for the independence of their territory or, at least, for more autonomy. In 2001 the Movement for the Selfdetermination of Cabilia was formed in the French exile. This organization is considered as terrorist by Algeria. The flag includes the letter ⵉ of amazig scrip, symbol of this culture.

3. WESTERN SAHARA

Arab Sahrawi Democratic Republic

Capital: Al-Ayun

Population: 500.000

Independence from Morocco

The former Spanish colony is currently a de facto state, although without much international recognition. Their conflict dates back to the withdrawal of Spain in 1975 and the claim of the territory by Morocco. Currently, countires such Algeria, Mexico, Mauritania or Cuba recongized the Sahraui state.

4. AZAWAD

Azawad

Capital: Timbuctú

Population: 3 millions

Independence from Malí

In 2012 the Azawad touareg movement unilateraly proclaimed the independence from Mali. Lead by the National Movement for the Liberation of Azawad, this state lasted one year, until the international intervention led by France. The fight for the independence has been left in hands of the touareg guerrillas.

5. TUBULAND

Tubu state

Population: 1,5 millions

Independence from Libia and Chad

Amazig movement in the Tibesti region.

Tubus felt much discriminated during Gaddaf's dictatorship and actively participated in overthrowing his government during Libian civil war. In 2007 the Salvation Front of Lybia was formed, a paramilitary amazig group who seeks the tubu independence in the south of Lybia.

6. CIRENAICA

Cirenaica

Capital: Bengasi

Population: 1,6 millions

Independence from Lybia

The historical Roman and Otoman region

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

was one of the main actors during the Lybian civil war. At the end of this conflict, the authorities proclaimed the selfdetermination of the region. Currently, Cirenaica has the status of autonomous zone where the Lybian state has little presence. The flag is exactly as the one used by the Cirenaica sultanate when it became independent from the other Lybian regions in 1949.

7. CASAMANCE

Republic of Casamance

Capital: Ziguinchor
Population: 1 million

Independence from Senegal
The independentism of Casamance is of diola identity versus the wolof supremacy in the country. Since the 80s of the XXth Century there is a continuous low intensity war led by the Movement of Democratic Forces of Casamance for its independence. Even if often the Casamance independentists use the flag of the main separatist group, the Movement of Democratic Forces of Casamance, the flag that we show here is the one that unites all the independentist forces.

8. OGADEN

Republic of Ogadenia

Capital: Jijiga
Population: 4,4 millions

Independence from Ethiopia
Identitarian movement of the Somalis in Ethiopia who live in the Somali region. During the 70s Ethiopia and Somalia fought a war over the control of this territory with the defeat of the Somalis. Since the 90s, the National Liberation Front of Ogaden leads the independentism in the area, which has a

adopted a flag for its aspirations.

9. DARFUR

Darfur

Capital: Al-Fashir

Population: 9,2 millions

Independence from Sudan

The Darfur region is stuck in a simultaneous war against the Sudanese state. It is more an identitarian conflict than a religious one, blended with strong economic interests. The flag is the one of the Liberation Front of Darfur, who has extended to all the independentist scope.

10. TIGRE

Republic of Tigre

Capital: Mekelle

Population: 5,2 millions

Independence from Ethiopia and Eritrea

This region is populated mainly by tigrenians and it is one of the hottest independentists focus in Ethiopia. Recently, the Tigre authorities have exploded against the central Ethiopian Government who they consider authoritarian and with lack of consideration for the interests of Tigre. The independentist aspirations also include some regions in Eritrea.

11. AFAR

Afar

Capital: Semera

Population: 1,3 millions

Independence from Ethiopia, Eritrea and Djibuti

Movement of the Afar culture, majority in the Ethiopian estate of the same name. In the 90s took place a revolt which sparked a conflict that lasted for 26 years. The Afars are also present in

Eritrea and Djibuti. This is the official flag of the Afar region in Ethiopia.

12. SOMALILAND

Republic of Somaliland

Capital: Hargeisa

Population: 5,7 millions

De facto independence from Somalia

The current territory of Somaliland was a British colony. Following its independence it merged with the Somalia state until 1991 when Somaliland declared its independence and it is functioning since then as a de facto estate with little international recognition. The flag, which became official in 1996, includes the muslim shahada on the green stripe.

13. OROMIA

Republic of Oromia

Capital: Addis Abeba

Population: 35 millions

Independence from Ethiopia

Oramia is a vast region mainly populated by "oromos", another of the many existing groups within Ehiopian political borders. All the symbols of Oromia include the tree named "odaa", symbol of the oromo people.

14. GAMBELA

Gambela

Capital: Gambela

Population: 400.000

Independence from Ethiopia and South Sudan

The independentism in the region is lead by the anuak people, who is the majoritarian inhabitant of the region. Their aspirations are the creation of their own state within the Ethiopian borders and a small part of South Sudan

inhabited by the anuak. This is the official flag of the Ethiopian region of Gambela.

15. DAR AL-KUTI

Dar al-Kuti o República de Logone

Capital: Kaga-Bandoro

Population: 300.000

Independence from Centralafrican Republic

Within the framework of the Centralafrican civil war, in 2015 some muslim militia rebelled against the christian government of the Republic and proclaimed the independence of the Logone region, in the North of the country. They called it Dar al-Kuti referring to the sultanate of the same name that existed in the XIX century.

In April 2021 the Centralafrican troops recovered the control of the capital of Logone.

16. BAKASSI

República Democràtica de Bakassi

Capital: Akwa Obutong

Population: 200.000

Independence from Cameroon

The Bakassi peninsula is a small territory located in the estuary at the mouth of Cross rivar, rigth at the border between Nigeria and Camerooon. After many years of conflict between these countries for the control of the peninsula, the International Court decreed that Bakassi should belong to Cameroon. In 2006 a rebel group of the Movement of Selfdetermination of Bakassi proclaimed the independence of this republic, rich in oil, in order to put pressure on Nigeria not to accept the dictate of the International Court. The Republic of Bakassi has been backed by

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

the independentist movements in Biafra, Ambazonia and the Niger Delta.

17. ODUDUWA

Republic of Oduduwa

Capital: Lagos

Population: 50 millions

Independence from Nigeria

The land occupied by the ioruba culture is located in SouthEast Nigeria. The Republic of Oduduwa is the state proposed by the ioruba independentists and it is more of an indentitarian and cultural claim than a religious one. The flag suggested for this estate includes the bust of the ioruba goddess Oduduwa.

18. ASHANTI

Ashantiland

Capital: Kumasi

Population: 4,7 millions

Independence from Ghana

This is an independentism led by the ashanti-akan, main culture in this region. The independentists consider themselves heirs of the ancient Ashanti Empire which existed in the region until the XXth Century. In fact, the flag includes as well the golden stool, symbol of power of the ashanti monarchy.

19. WESTERN TOGOLAND

Western Togoland

Capital: Ho

Population: 4 millions

Independence from Ghana

The independence of this stripe of Ghana mixes some cultural aspects [led by the ewe] with the colonial heritage in the area. This region became the British colony of Togoland after the fall of the German Empire [the current Togo became French]. Since the

independence of Ghana this region has always claimed for more selfgovernment. On September 2020 the Front for the Restauration of the Western Togoland declared the independence from Ghana, with a military response from this state. This conflict has not been solved today. The flag seeks the union of the people that form this area, which covers a good part of the region named Volta.

20. NIGER DELTA

Republic of the Niger Delta

Population: 40 millions

Independence from Nigeria

The region of the Niger Delta is currently one of the hottest in the area in relation with the conflicts related to the interests over the oil and the aspirations of the more of 40 cultures who inhabit it. Nowadays, there is an armed conflict between separatist groups [such as Delta Avengers or the Delta Vigilante] of the Delta and the Nigerian state. The separatists from Biafra have joined this conflict supporting those of the Delta.

21. BIAFRA

Republic of Biafra

Capital: Enugu

Population: 13,5 millions

Independence from Nigèria

On 1967 Biafra declared independence from Nigeria. A declaration that led to a war with the Nigerian state which lasted 3 years. The Igbo people could not consolidate their state of Biafra, but their aspiration have not declined since then. The last conflict started on February this year, when a Nigerian military intervention in Biafra provoked an armed response of the igbo militia with the support of other independentist

movements from the South of Nigeria. This conflict remains still unsolved. The independentist flag is still the one that represented the Republic of Biafra during that 3 years that it lasted.

22. AMBAZONIA

Federal Republic of Ambazonia

Capital: Buea

Population: 7,8 millions

Independence from Cameroon

The territory that encompasses this self-proclaimed republic is the one of the former British colony, this is the English-speaking Cameroon. Since its independence and merger with the former French colony of Cameroon, the Ambazonia region has requested more self-government and a special status within the country. On 2006 the separatists declared the independence of Ambazonia and since then the Government of Cameroon has fought militarily the secession. The flag of Ambazonia uses the colours which evoke democracy and peace, as the flying dove that is shown on the top canton.

23. BIOKO

Bioko

Capital: Malabo

Population: 335.000 personnes

Independence from Equatorial Guinea The former Fernando Poo island is inhabited mainly by the "bubis", who aspire to have their own independent state separated from the continental part of Equatorial Guinea. The bubi independentism is led by the Movement for the Selfdetermination of the Bioko Island, formed in 1993 by some bubi intellectuals. Currently this movement is clandestine due to the strong repression by Obiang's dictatorship.

24. SOUTH CONGO

State of South Congo

Capital: Pointe-Noire

Population: 3,8 millions

Independence from Republic of Congo The South of the country lives an intense cultural conflict with the North since the imposition of the artificial colonial borders. The Southern population [mainly bantu] has been victim of what they consider an ethnic cleasing by the people of the North. In 2014 the Congo Council requested the support from the UNO in order to end the conflict in a peaceful way and to set up the basis for the creation of a new state in the South, taking Czechoslovakia as a model. The flag represents the blood shed by the southern people.

25. CABINDA

Republic of Cabinda

Capital: Cabinda

Population: 600.000

Independence from Angola

After a long war, on 1975 Portuguese Angola succeeded in becoming independent from Portugal. The Treaty who confirmed it did include the exclave of Cabinda [territory separated from the rest of Angola and located between the Republic of Congo and the Democratic Republic of Congo] with the Angolan territory without consulting the inhabitants of Cabinda. The independentist claims did not take long to arrive, declaring briefly the Republic of Cabinda, which resulted on a hard Angolese civil war. Hostilities have been going on since then, with different levels of intensity in a region rich in natural resources and petrol.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

26. KONGO
 Kongo Kingdom
 Capital: Matadi
 Population: 5,5 millions
 Independence from the Democratic Republic of Congo

This movement, based in the territory which is now the region of Central Kongo, is considered heir of the ancient Kongo Kingdom which the Portuguese eliminated to reach the region. It is an identitarian independentism of the Kongo culture. The religious movement Bundu Dia Kongo leads the independentist aspiration since more than 20 years. Its flag is the same that was used by the kings of the ancient Kongo Kingdom.

27. KIVU
 República de Kivu
 Capital: Bukavu
 Population: 12 millions
 Independence from the Democratic Republic of Congo
 Kivu is an hisotrical region at the East of the DRC. The independentist aspirations mix cultural and identitarian interests with the economical ones due to the important natural resources in the area.

28. RWENZURURU
 Rwenzururu Kingdom
 Capital: Kasese
 Population: 300.000
 Independence from Uganda
 The Konjo people inhabits the mountains of Rwenzori. This is one of the traditional Kingdoms that Uganda has recognized as a cultural patrimony of the country. Despite that, the majority of the konjo population wishes more selfgovernment and the independence from Uganda. The monkey that appears in the flag of the Rwenzururu kingdom represents its inviolability.

29. BUGANDA
 Kingdom of Buganda
 Capital: Mengo
 Population: 6,5 millions
 Independence from Uganda

The Kingdom of Buganda was one of the most relevant traditional kingdoms in the area, even providing its name to the current state of Uganda. Currently, the Kingdom of Buganda enjoys recognition by the state and even its King is an institution.

30. BATWALÀNDIA
 Batwalàndia
 Population: 80.000
 Independence from Rwanda

The twa are a pigmee group living in the North of Rwanda. They are essencially agricultural populations who claim an own government versus what they consider a mistreatment by the Rwandese state.

31. SIDAMA
 República de Sidama
 Capital: Awasa
 Population: 3,2 milions
 Independence from Ethiopia

Sidama is a small region in the center of Ethiopia inhabited by the sidama people. It is rich in natural resources and mainly in production of coffee. On 2019 the 98% of the population voted in favour of creating a Sidama state within the federation of Ethiopia, but their aspirations could go beyond that if their demands are not met.

32. MOMBASA
 Republic of Mombasa
 Capital: Mombasa
 Population: 3,3 millions
 Independence from Kenya

With the motto "The coast is not Kenya" plenty of demonstrators marched recently along Mombasa's streets demanding independence for the region of the Kenyan coastline. The independentist claims are a reaction of what they consider a discrimination by the government in Nairobi towards this region with its own cultural and social identity. The Mombasa separatists are led by the Republican Council of Mombasa, an organization created in 1999 and illegalized by Kenya. The flag we see is the one of this organization and the one that is shown in these independentist demonstrations.

33. ZANZÍBAR
 Republic of Zanzíbar
 Capital: Zanzíbar
 Population: 2 millions
 Independence from Tanzania
 The Zanzibar archipièlago [Zanzibar, Pemba and Unguja] has always been a key strategical point on the trade routes of the Indian Ocean. On 1963 Zanzibar achieved independence restoring the ancient sultanate. Three years later took place the revolution which overthrew the sultanate and established the People's Republic of Zanzíbar. This republic lasted one year, until 1964, when the islands joined Tanganyika the create Tanzania. Since then, several movements claim an state on their own for Zanzibar with a broad social support.

34. ANJOUAN
 Anjouan/Nzwani
 Capital: Mutsamudu
 Population: 270.000
 Independence from the Comoros
 On 1997 the independentists of the island of Anjouan unilaterally declared

its independence from the state of the Comoros islands. Its leader went to jail and the separatists called for a referendum which was not recognized by the state in which the YES to independence won by a large majority. Since those events there has been a dispute between Anjouan and the Comoros, until the Comorian army [with the support of the Arican Union, the United States and France] invaded Anjouan and brought to an end the independentist dream of the island. This is the official flag of the island since 2012.

35. MOHELI
 Democratic Republic of Moheli
 Capital: Fomboni
 Population: 38.000
 Independence from the Comoros
 Moheli is the third of the main islands that form the Comoros. It declared its independence one month after Anjouan, although it was much easier for the Comorian state to handle this fire than in the previous case. The Moheli independentists signed the constitution of the new federation of the Comoros. The independentist flag is not official in the island, and the flag of the queen of Moheli [who ruled the island in the XIXth Century] is used instead.

36. REUNION ISLAND
 Republic of the Reunion
 Capital: Saint-Denis
 Population: 800.000
 Independence from France
 Although independentism is minoritarian in the island of Reunion, there are some groups who seek the spARATION from France through democratic and peaceful means. On 1986 they created a flag in

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

order to unify the secessionist symbols of the island.

37. MATABELELAND
 Republic Mthwakazi
 Capital: Bulawayo
 Population: 6 millions
 Independence from Zimbabwe
 The kingdom of Matabeleland did exist in this western part of Zambia for almost the whole XIX century. This is the region inhabited by the mthwakazi people. The riots during proindependence demonstrations have existed since Zimbabwe got its independence. There is no consensus about which should be the flag of the new republic. The most commonly used flag is that of the separatists of the Front of Mthwakazi Liberation.

38. KATANGA
 Republic of Katanga
 Capital: Lubumbashi
 Population: 5 millions
 Independence from the Democratic Republic of Congo.
 After the independence of Belgian Congo, the province of Katanga [rich in copper and other minerals] unilaterally declared its independence from Congo on 1960 as a response to the socialist politics of the Prime Minister Patrice Lumumba. The independence of Katanga took place in order to protect the natural resources of the area [owned by large companies] in front of a possible nationalization. The Republic of Katanga ended after the intervention of Belgium and the Western powers, who killed Lumumba and sent to exile the independentist leader of Katanga. The independentist feeling of this region has endured, specially due to the economic

interests in the area who generated strong conflicts with the state, stirred by the large companies operating there.

39. BAROTSELAND
 Barotseland
 Capital: Mongu
 Population: 1 million
 Independence from Zambia
 Barotseland encompasses a large area on the West of Zambia. This is inhabited by the lozi [or barotse] people who formed a large kingdom until the end of XIX Century. Even if the barotse independentism has been of low intensity, the government of Zambia has always acted with a strong repression against demonstrators and activists, as in the several marches during the last decade.

40. LUNDA-TCHOKWÉ
 Democratic Republic of Lunda-Tchokwé
 Capital: Luena
 Population: 3 millions
 Independence from Angola
 This Western region of Angola, rich in diamond mines, is inhabited by the lunda and tchokwé peoples. In fact, the independentists aspire to create a state heir of the ancient Lunda empire, which controlled the area between the XVII and XIX centuries. They have a distinct identity from the rest of Angola and feel discriminated by the Treaty that Portugal signed granting the independence to Angola, undervaluing the interests and specificities of the peoples in the East of the country. Some months ago the police killed around ten lunda-tchokwé independentist demonstrators.

41. CAPRIVI
 Caprivi Free State
 Capital: Katima Mulilo
 Population: 90.000
 Independence from Namibia
 The Caprivi region is a narrow strip located in the North-Est of the Namibian state, between Botswana, Angola and Zambia. Being a region quite isolated from the rest of the country, linked only by one road, the independentist feeling of Caprivi is quite majoritarian. During the 90s there were strong riots and conflicts between separatists and the state of Namibia, until the 2002 when the Front of Liberation of Caprivi declared the independence, with no recognition as per today.

42. VOLKSTAAT
 Volkstaat
 Capital: Orania
 Population: 1,5 millions
 Independence from South Africa
 The independentist movement and the creation of a state named Volkstaat [State of the People] is an identitarian movement, promoted by the Afrikaner population of South Africa [from Dutch origin] that considers that after the fall of the Apartheid regime the Afrikaner population has been damaged by the increase in criminality and attacks to the white population. It is a racial segregationist and racist movement, which seeks the creation of a white own state as it happened with the Boer republics. The city of Orania was purchased by some afrikaners, creating a strictly Dutch community which serves as a center of attraction to promote the ideas of the supporters of the creation of Volkstaat.

43. WESTERN CAPE
 Cape Republic
 Capital: Capetown
 Population: 7 millions
 Independence from South Africa
 This movement is gaining popularity in recent years. It encompasses the territory of the Western Cape region and its supporters justify the independence because of the degradation, corruption and empovirement of the Southafrican state. It is a multiracial movement which seeks the separation from South Africa more because of economic and social reasons than because of ethnical or racial ones.

Legends and flags

Flags can have many different origins. Some of the have been created by designers or particular people, others have a heraldic background, others stem from a contest to which different options are presented, some others are related to the political party in power, but some others have a legendary origin. We will describe here some of them and some others that have a legend related to its history or to some element that is shown.

Legends, as we know, have an historical base. Some of them can be considered almost completely imaginary and some others have quite a lot of possibilities to be quite real. In any case, having a legend related to a flag provides a strength and additional power to that flag.

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

We start with the Catalan flag, with the well-known legend to most of Catalans, of Count Guifré "the Hairy". This Count of Barcelona lived between 840 and 897 but the legend did not appear until the work of a Valencian, Pere Antoni Beuter in 1551. This work explains that the Count went to help the Frank king in a war against Normands. It is not clear who this king was, but by chronology it could be either Louis II (877-879) or Louis III (879-882). The count fell injured during the battle and requested to the king to give him a coat of arms. The king put his hand in the wound of the count and with the four fingers full of blood marked the golden shield of the count, creating the four bars ("quatre barres"). This basic fact was later broadened and modified by different historians, referring to Charles "the Bald" instead of the Louises, or about the knight Otger Cataló instead of count Guifré, etc. The legend itself has some inconsistencies and therefore few possibilities that it really happened as it is told, but it is anyway a nice legend and fits well with the fact that the 4 red bars were the symbol of the counts of Barcelona at least since 1385 when the king Pere III "el Cerimoniós" ordered to place shields with those bars on the graves of count Ramon Berenguer II and that of the queen Ermessenda.

AUSTRIA

Austrian flag is one of the oldest in Europe and in the World [even it has not had a continuous use since its origin]. According to the legend, the Duke of Babenberg Leopold V fought in the crusades a battle to conquer the city of Acre in 1191. The Duke's white tunic was stained with blood except for the part covered by the belt and when he

removed it, decided to use this sign as banner.

In any case, the design was not fixed until XIII century by the Duke Frederik of Austria to define his independence from the Holy Roman Empire and he also created a new coat of arms on 1230. The white and red colours were the colours of the House of Babenberg already at that time.

DENMARK

Danish flag ("Dannebrog") is, together with the Catalan and Austrian, one of the oldest in the world. Its origin has a legend explaining that King Valdemar II (1170-1241) fought in the battle of Lyndanisse [in current Estonia] on 15th June 1219. The day before a red flag with a White cross fell from the sky, which represent Denmark until today. These encouraged the Danes, who won the battle next day. This legend was written for the first time on XVI century and appears in different places [as with other legends] with variations, as one version locates to battle on 1208 in Felin. The truth is that the same or similar design was used by the crusaders and was a symbol of war in the Holy Roman Empire, and this generated controversy even if Denmark was not part of this empire and therefore it is unknown if there is a direct relation or not. It must also be mentioned that the knights of the Order of Malta [with a similar flag but with a centred cross] also seem that participated in that mentioned battle and for that reason might have had some influence in the adoption of the Dannebrog. The first register in which the flag appears as such is an armorial of Gelre from mid XIV century.

SWEDEN

In a similar way to the Danish flag, it also told that a Swedish king, Erik IX on 1157 went to fight against the Finns. On the way to the battle the King saw the blue sky with a shinning sun where a cross appeared. In another version of the legend this happened on the XIV century, which is the moment when the coat of arms of the country was created [three golden crowns on blue field]. The documented first use of the flag is on XVI century therefore much later than the time of the original legend.

SCOTLAND

Also, one of the oldest flags that we know. The origin refers to the battle of Athelstaneford in 832 between Picts and Scots on one side and Angles of Northumbria on the other. The former were surrounded by the Angles and the king Angus prayed that night and Saint Andrew appeared to him and promised the victory on the battle next morning, as it was the case. It was seen that the clouds formed a white X-shaped cross [saltire, the cross in which St Andrew was tormented] on the blue sky. The King of the Angles, Athelsan, was beheaded [according to some versions] or crucified in a X-shaped cross according to others. This legend, as many others, has also different versions and one of them refers to the Pict king Angus in a battle against the Vikings [Danes]. Also, like other legends, has its inconsistencies as it seems that king Angus and king Athelsan were not contemporaneous. The oldest document in which it appears is from 1165.

WALES

The beautiful dragon of the Welsh flag is believed to be originated when the Celtic king Vortigen was looking for a place where to build a castle. He found it near Dinas Emrys. A Young guy, who might have been Merlin the wizard, told him that underneath that place there was a lake in which two dragons were living. Once they started to dig to build the castle they found the two dragons, one white and one red, that were fighting. The red one eventually won and is the one that we find today on the "Y Ddraig Goch".

Even if we can go back and find dragons in the symbols of the Roman cohorts and that it seems that they spreaded during the Middle Age into what today is England and Wales, the existence of the flag itself as we know it today is quite modern. White and green colours are the ones of Tudor dynasty, of Welsh origin and that ruled England for many years.

UNITED STATES OF AMERICA

The flag of the United States of America has not a legendary origin strictly speaking, but it does have legends around it. One of them explains that Elisabeth Griscom (Betsy Rose) received a visit of George Washington in 1776 asking her for help in the definition of the flag for the new country. He already had a sketch of what he had in mind, but Betsy Rose fine-tuned it, for example by making the starts with five points instead of six as in the original idea of the General and also placing the stars in a circle. It is said that she was the one sewing the first flag of the stars and stripes. The existence of Betsy Rose is a proven and historical fact but the visit of the General was not described until at least a hundred years later, in 1870, by

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

her grandson and without any proof. In fact, the story has some inconsistencies but also some plausibilities so it remains in the category of legend.

MEXICO

The coat of arms on the Mexican flag has also an associated legend, which takes us to the times of the "mexicas" or "aztecs", the Prehispanic people that inhabited the area. The Mexica god Huitzilopochtli ordered to two of his subjects Cuaucohuatl and Axolohua to find a new territory where to settle the mexicas. When they passed by Temazcatitlan they found the priest Cuauhtlaquezqui, considered the reincarnation of god Huitzilopochtli. He told them that the suitable place would be the one where they find an eagle coming down from the sky with a snake on its beak and resting on a cactus (nopal). This happened when they were in Tenochtitlan (meaning "the rock of the cactus") and there they stayed, and it is currently the city of Mexico. Some studies say that this legend appeared much later, during the kingdom of Itzcoatl (between 1427 and 1440) to show to the population the divine intervention to the fact of being established where they were. At that time it was also destroyed any document or hint which showed otherwise. The coat of arms has these elements (eagle, snake and cactus) and different meanings are attributed to them depending on the author (the eagle eating the snake would be the fight between Good and Evil, the fruit of nopal would be the human heart offered to the Gods,...)

MONACO

Monaco's flag has not a legendary origin, but we find it in the coat of arms supported by two monks. This is a reference to the conquest of Monaco in 1297 when supposedly the soldiers of Francesco Grimaldi "The Cunning" attacked the Genovese fortress located on top of a rock dressed as monks with their swords hidden underneath the robes. Although this fact has high probabilities of being real, it falls into the field of legend.

TURKEY

Turkish flag has not a legendary origin, but it is first one that uses the half moon, representing the Islam. This half-moon crescent does have a legend as it is believed that originates during a dream of Osman, the founder of the Ottoman empire at the beginning of XIV century, in which he saw a half moon extending from one edge of the earth to the other. He considered this a good omen and took it as a symbol of his dynasty. At that moment he was controlling only a small principality in Asia Minor but his descendants extended their dominion until creating a great Empire. When the ottomans conquered Constantinople (Istanbul) on 1453 they defined the moon and the star as a symbol. Eventually this symbol became associated with Islam and appears in many flags of Muslim countries (and in objects, on the top of mosques,...) although it is not, strictly speaking, a religious symbol.

INDONESIA

Even if the white and red colours of the Indonesian flag seems to appear back in the XIII century with Prince

Jayakatong, of the Majapahit dynasty, a legend relates its appearance at the time of independence of the country from the Dutch. It seems that the people tore apart de flag of the Netherlands, removing the blue stripe [which would represent the aristocracy] and keeping the white (purity and the colour of sugar) and red (blood shed for the independence) parts.

RUSSIA

The story of origin of the Russian flag explains that the Tsar Peter I The Great visited Amsterdam in 1697 and he liked the design of the Dutch flag. Once he came back to Russia, he adopted it modifying the order of the colours to make it more distinct but at the same time showing his admiration for the Western world. The white colour (that of the Tsar) went on top, the blue (nobility) in the middle and the red (people) at the bottom. A different explanation of the colours comes from the Coat of Arms of the Duchy of Moscow, which represents Saint George with a white shield and a blue cloak over a red field. It seems, however, that flags with blue, white and red colours were used in Russia for some years already (since 1667), mainly in quartered form with the blue cross and counterlocated white and red quarters. It was due to that visit of the Tsar to Amsterdam that took the form of triband.

PERU

It is said that the origin of the Peruvian flag comes from the moment that General José de San Martín during the war of independence from Spain (1820) saw some flamingos flying over a swamp. Hence the white and red

colours. It is also said that the colours could come from the banner of Castille because the General was in favour of creating a monarchy in Peru. Another version links them with the flag with the cross of Burgundy which was the one used by Spain at the time of the Viceroyalty. In any case the first flag of independent Peru was not as the current one but the white and red colours were placed as shown in the picture and with the coat of arms in the center (The X-cross or saltire could also refer to the Burgundy cross)

This flag was considered too difficult to make and it was soon changed by another with horizontal stripes red-white-red and a sun (which resembles the Argentinian flag). It was Bernardo de Tagle who implemented this change which lasted only a few months as it was too similar to the Spanish flag and created confusion at the battles that were taking place at that time.

For that reason, the stripes were placed vertically, resulting a very similar flag to the one existing today.

Later the sun was changed by the national coat of arms and finally it was simplified by removing it.

KYRGYSZTAN

In this case we do not have a legend about the creation of the flag but a legend saying that the leader Manas unified 40 tribes and this resulted in the origin of the Kyrgyz nation. These 40 tribes are represented by the 40 sun rays of the national flag. The "Poem of Manas" describes the life of the hero Manas and his offspring. The date of origin of the poem is unknown as it was orally transmitted for centuries but it is believed that the actions that describes

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

happened during IX century, even if the first written version appears around the XVI century. The facts that it describes correspond with the historical facts of that time [the turbulent relation between Kyrgyz and the Turkic and Chinese tribes around them] but some historians argue about the real base.

CORSICA

The flag of the "Head of Moor" has also a legendary origin according to which it represents that head of a Saracen or a corsair defeated in a battle. In one of the versions this leader had kidnapped a Corsican maid and she was freed later. We can also relate this flag to the one of Aragon, which in 1281 had four head of moors [as the one of Sardinia] searching its origin when Corsica belonged [briefly] to the Kingdom of Aragon. Corsican had different variations on its flag until the current officialization in which we note that the band that covered the eyes in earlier versions is now placed on the forehead.

SARDINIA

The flag with four head of moors has Aragonese origin without any doubt. It seems to date back to the battle of Alcoraz [1096], when the king Peter I fought against the Muslims and a knight with a red cross on the armour appeared and was fundamental for the victory. Later on, four heads adorned with jewels were found, which were considered to be the four Moorish leaders. This knight was considered to be Saint George and from there the emblem [not yet a flag] was created, with Saint George's cross and the four heads which appears for the first time in 1281 on a seal of Peter III. The Sardinians, however, give an earlier

origin to it and relate it to the four "guidicati", or four states of the island which came together to defeat the Muslims during centuries.

References

- Francesco Grimaldi - Viquipèdia, l'enclopèdia lliure [wikipedia.org]
- Origen de la luna creciente como símbolo del islam [mundoislam.com]
- Indonesia [crwflags.com]
- Bandera del Perú: historia y significado [lifeder.com]
- Epic of Manas - Wikipedia
- The legend of the Welsh dragon | Visit Wales
- Geographic Index by Country [crwflags.com]
- El significado de la bandera sarda - Sardegna.com Blog
- Banderas. Sylvie Bednar. Electa
- The Complete Guide to Flags. William Crampton. Gallery Books 1990

Occasion of hoisting of the second flag of the cycle "The Flag of the 2030 Agenda", organized by Flag Lab.

Sunday 12th December at 12am took place at the Plaça del Sol in Barcelona an unusual event: The hoisting of the flag 485°, work of the designer Dani Rubio Arauna. This flag is part of the project consisting in making and raising a number of flags related to the objectives of the United Nations Agenda 2030, to the mast of Flag Lab, located in Plaça del Sol right at the corner with Canó street.

The event was presented by the Flag Lab team, consisting on Gianni Ruggiero i Natàlia Foguet, and the previous flag [the one that refers more generally to the Agenda 2030] which has been flying during one month was taken down, and the flag 485° which will replace it for another month was raised. As Dani Rubio Arauna explained, the name chosen is a tribute to «Fahrenheit 451», the book by Ray Bradbury from which the French director François Truffaut created a movie with the same title in 1966. In this case, 485° is the temperature at which polyester burns, and the 485° flag is made with this material.

The design of the flag shows a part in flames, a completely solar and infernal image, which refers to the estimation that by 2030, the average temperature will have increased 2°C.

Finally, as a private individual, a member of the Associació Catalana de Vexil·logia, Jordi Avià-Faure performed a short speech-acting in which the fire of 485° was linked to the old and well-known iconoclastic tradition of burning flags, the legislations related to this fact in different countries, the pleasure of smoking a good Toscano cigar and other curiosities of the vexi culture.

Lastly we just want to mention the attendance of public who followed with interest and expectation the event. We expect more flag hoistings during the coming months and the consolidation of the initiative with such interest. We strongly suggest you not to miss the next taking down and raising of flags. Natàlia and Gianni for sure, will continue surprising us, entertaining us, and

bringing the world of flags closer to the great public.

Do you want to know more?

<https://www.independent.cat/noticia/49684/veins-de-sol-amb-el-suport-de-la-fundacio-sunol-i-lescola-eina-promouran-banderes-universa>

<https://fundaciogloriasoler.org/noticia/flaglab-realiza-la-primer-izada-de-bandera-en-el-mastil-de-la-plaza-del-sol-de-gracia/>

https://fundaciogloriasoler.org/wp-content/uploads/2021/11/Flag-Lab-dossier_oct21_F.pdf

https://ajuntament.barcelona.cat/gracia/ca/noticia/neix-el-projecte-flag-laber-a-la-promocio-de-banderes-amb-valors-universals_1117976

<https://www.eina.cat/ca>

http://cads.gencat.cat/ca/Agenda_2030/

Sociedad Española de Vexilología (SEV)

Talking or writing about the Sociedad Española de Vexilología always brings me many memories.

The first contact with Dr. Whitney Smith, on 23 March 1975, in response to my subscription to the Flag Bulletin, offering me other publications and asking me if I could get books on Spanish flags for his library; my response on 15 June, his on 2 July, where he expressed his wish that one day a vexillological association could

Editorial

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

be organized in Spain, opened me a path of actions for the sake of the vexillology that still continues. I started to see a light and open many contacts all over the world.

The fundamental contact was with Vicente de Cadenas y Vicent who, on 6 May 1976, replied my letter of 30 April, indicating to me his interest and full collaboration in our idea of founding a vexillological association. My position as an axis of contacts with the 10 colleagues interested in the subject and the support of Vicente de Cadenas led me to convene a meeting on 30 October 1977 at the Casasolar Santo Duque de Gandia where we founded the SEV. I was elected president of the association, a position I held until 1996. Of the 10 founding partners, there are only three left, the Asturian Eduardo Panizo Gómez, the Alcoian Josep Tormo Colomina and me.

These first years, number 1-2 of the "Banderas, boletín de la Sociedad Española de Vexilología" — manually made at home with my wife, Anna Galan — the first international congress, the entrance to the FIAV and the first contacts with the vexillologists from all over the world, you can find it in the article I presented in 2002 in memory of the 25th anniversary of the SEV, published in the Banderas, 89.

In these 44 years of continuous work, the SEV has continued to progress. The Banderas already is at No. 161; the Gaceta de Banderas, edited together with CEBED is at No. 233; the FIAV's 11th International Congress of 1985; the annual congresses; and the large

number of publications, has increased the number of partners to 202 active partners. Perfect.

From the links I have made in the above points you can check the quality of the information found on the SEV website. Do you know any vexillological association that gives us the details of all the articles in their almost 400 publications? Well, here it is, thanks to the knowledge of José Manuel Erbez, secretary of the SEV and librarian of the University of La Laguna, Tenerife.

Other Interesting SEV Web Spots

- The historical and descriptive section of Spanish flags, very interesting, reporting on the flag, shield, autonomous communities, provinces, cities, universities, football clubs and the autonomous regulation for the adoption of shields and flags.
- How to design a good flag, with the five basic principles promoted by Ted Kaye, editor of this section.
- The list of contacts, very correct, which comprises associations, personal pages - very well chosen - and commercial pages. Among the commercial pages I like the Blue One Canary, which has a section of vexilligraphy with an International Vexilligraphy Program.

José Carlos Alegria

1. How and when did you first became interested on flags and vexillology?

Until eight years old, I was living in front of the San Lorenzo beach in Gijon, where they put masts with flags from around the world along the promenade each summer. I learnt all of them and they attracted my attention a lot. Whilst most of the people were looking at the beach, I was looking at the flags.

2. Do you admire any vexillologist in special? Why?

All of them, but I had a very charming relation with Peter Edwards, of the "Burgee Data Archives", who was a very rigorous vexillologist and kept very orderly and extensive archives.

3. It is said that vexillologists are one among a million. Do you really think that you are part of a minority and how do you live this fact?

Yes, it is a minoritarian hobby. You get used to see that things that are important for you (like an upside-down German flag in a camping) it is completely irrelevant for most of the people.

4. With the different revolutions we have had during XX and XXI centuries, do you think that vexillology has evolved as other fields of study have done? From the technological, human, cultural point of view...

Yes, a lot, internet has revolutionized the access to the information, which has become easier, and the drawing softwares have eased the improvement of the designs. Besides, the easiness to travel has boosted the congresses.

5. To which vexillological association you belong and what are your tasks?

I am president of the Sociedad Española de Vexilología and member of the Northamerican, the Flag Institute and the Flags of the World.

6. How do you see the task of FIAV in the world and how do you think that it has to evolve in the future?

The international congresses that the FIAV organizes are fundamental for the exchange of ideas and knowledge with other vexillologists and active associations of the world. The FIAV supports these people and societies and is the link among them. I think that it should not change its function in the future. It is ok the way it is now now.

7. ¿How does your family (parents, partner, children...) and friends live your passion for vexillology?

I think they are pleased that I have such an interesting hobby and that I am so passionate about it.

8. Do you collect flags? Which is or are the most special flags in your collection or which one do you want to add to it?

Editorial

I have a lot of flag to raise, as I have a 6 meter mast in my garden and I change the one I raise depending on the day, the visit I have at home or even on the football match of the day. I normally raise the one of Somió, my neighbourhood, which moreover I designed after a request from the neighbours, so this is my favourite.

A fons

Novetats

Vexi-notícies

Associacions

Publicacions

I also have others which I do not hoist and which I keep just as collectionism, such as one that was used in the International Congress of Stockholm in 2003 which I kept after the auction after the congress.

9. Flags generate passion in the world and became huge symbols, mainly of the

countries. Do you think a flag is related to an emotion? Why?

Yes, they are flags, not clothes. As they are symbols, they carry emotions. When you see the flag of your city, your country, or your football team, you are moved. Not in a same way for everybody, this is clear.

10. ¿Have you ever designed a flag? How do you think a well designed flag is?

Yes, I did it. I think that the flag must be distinctive and representative. If, on top of that, is beautiful, it will be successful, but this is very difficult because everyone to his own taste.

Si voleu contactar amb nosaltres: acv@vexi.cat

Presidenta ACV: Anna Galan

Editor Vexil·la Catalana: Sebastià Herreros

Consell editorial: Jordi Avià, Jaume Calaf, Albert Claret, Marc Ferrer, Dani Garrido, Joan Mestres, Joan-Marc Passada

Traducció: Joan Mestres

Disseny i maquetació: EPA Disseny SL · elena@epasg.com

Vexil·la Catalana no és fa responsable ni comparteix necessàriament les opinions i valoracions subjectives que els col·laboradors puguin fer en els articles publicats al butlleti.

<http://www.vexi.cat>